„NIEZAPOMINAJKA"

Rocznik II.

KALENDARZYK

Literacki

i informacyjny

NA ROK 1902.



„Niezapominajka“

dla

ROCZNIK II.

„NIEZAPOMINAJKA“

Kalendarzyk literacki i informacyjny

na rok

1902.

Układ i wydawnictwo Józefa Knapika
Kraków, ul. Krupnicza l. 26.

KRAKÓW,
CZCIONKAMI DRUKARNI »CZASU«
1902.

Z P. N. R.

1902.



Z Nowym Rokiem,
Gdzie rzuć okiem,
Wszędzie sypią się życzenia!
Jako mrowia:
Szczęścia, zdrowia,
Pomyślności, powodzenia. —

Tu ci wróżą
Szczęścia dużo,
Tam pomyślność i dostatek . . .
Ten tamtemu,
Tamten temu
Życzy nawet setkę latek!

Coś się z tego
Lub owego
Spełnić bardzo łatwo może;
Więc z nadzieją
W los — koleją
Jedźcie z werwą!
Szczęść Wam Boże!

ROZUMIEM!...

Opowiadano raz przy pewnym dowcipnisiu, że u ministra spędzono wieczór na zabawianiu się ze „stołami mówiącemi“ i że stół powiedział coś na pochwałę ministra.

— A... rozumiem! — zawołał dowcipniś — to pewno był jakiś stół, któremu obiecano posadę.

H. Sienkiewicz.

Zimowym wieczorem.

Na mlecznem niebie blady księżyc siedzi,
Jak jezuita gdy słucha spowiedzi,
Nachylił głowę i ciekawie słucha,
Co grzeszna ziemia szepce mu do ucha.

Ziemia dewotka i stara grzesznica
W śniegowy rąbek ustroiła lica,
I taka smętna była, taka biała,
Tak pokutnica pięknie wyglądała,
Że księżyc roli zapomniał — i panią
Zamiast spowiadać — zapatrzył się na nią.

Michał Bałucki.

Styczeń.		**Siczeń.**	
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 S.	**Nowy Rok.** Mieczysława ☾	19	Wonyfatya mucz.
2 C.	Makarego i Martyniana	20	Ihnatia jep. mucz.
3 P.	Daniela i Genowefy p.	21	Jułianyi mucz.
4 S.	Tytusa i Eugeniusza	22	Anastazyia mucz.
5 N.	**2 po B. N.** Emiliana p.	23	**N. 4 Adw.** Muczen. 10 w Kry.
6 P.	**Trzech Króli**	24	*Wigil. do Rożdest.*
7 W.	Juliana i Lucyana męcz.	25	**Rożdest. Chryst.**
8 S.	Seweryna i Maksyma	26	**Sobor Pr. Bohorod.**
9 C.	Marcyanny p. męcz. 🌑	27	**Stefana mucz.**
10 P.	Wilhelma i Jana Dobr.	28	20 tysiacz. Mucz.
11 S.	Higiniusza i Honoraty	29	14 tys. ubit. Mładence
12 N.	**1 po 3 Kr.** Ark. i Tacyany	30	**N. 1 po R.** Anysyi mucz.
13 P.	Gotfryda i Leoncyusza b.	31	Mełanyi Rym. prep.
14 W.	Hilarego b. i Feliksa m.	1	**Siczeń. Obr. Hospod.**
15 S.	Pawła pierwsz. pust.	2	Sylwostra papy Rym.
16 C.	Marcellego pap. wyzn.	3	Małachia proroka
17 P.	Antoniego op. wyzn. ☽	4	Sobor 70 apost.
18 S.	Kat. ś. Piotra w Rzymie	5	*Wigil. do Bohojawlen.*
19 N.	**2 po 3 Kr.** *Im. Jez.* Ferdyn.	6	**N. 2 po R. Bohojawlen. Hospod.**
20 P.	Fabiana i Sebastyana m.	7	Sobor S. Joanna
21 W.	Agnieszki panny m.	8	Heorhia prep.
22 S.	Wincentego i Anast. m.	9	Połyjowkta mucz.
23 C.	Zaślubienie N. Maryi P.	10	Hryhoria jepiskopa
24 P.	Tymoteusza bisk. m. 🌕	11	Fteodosya prepod.
25 S.	Nawrócenie ś. Pawła	12	Tatyanny mucz.
26 N.	**Staroz.** *J. M. J.* Polikarp.	13	**N. 1 po B.** Jermyła mucz.
27 P.	Jana Chryzostoma b. w.	14	SS. Otec w Synai
28 W.	Waleryana wyznawcy	15	Pawła Ftyweysk.
29 S.	Franciszka Sal. i Sab.	16	Petra Weryhy
30 C.	Hiacynty p. i Martyny	17	Antonyia Wełyk.
31 P.	Piotra N. i Marceli wd. ☾	18	Aftanazya i Kyryłła

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

9 — 1 **Schebat.** (r. 5662).

ODMIANY KSIĘŻYCA.

☾ dnia 1 g. 5 m. 7 po poł.
🌑 dnia 9 g. 10 m. 14 wiecz.
☽ dnia 17 g. 7 m. 38 rano.
🌕 dnia 24 g. 1 m. 6 rano.
☾ dnia 31 g. 2 m. 8 po poł.

Luty.			Lutyj.
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 S.	*Wigil.* Ignacego i Bryg.	19	Makarya prepod.
2 N.	**Mięsop. Oczyszcz. N. M. P.**	20	**N. 2 po B.** Jeuftymya Weł.
3 P.	Błażeja bisk. męcz.	21	Maxyma prepod.
4 W.	Ansgarego bisk. wyzn.	22	Tymoftea apost.
5 S.	Agaty panny męcz.	23	Kłymenta jepisk.
6 C.	Doroty p. i Tytusa. b.	24	Xenyi prepod.
7 P.	Romualda opata w.	25	Hrychorya bohosł.
8 S.	Jana z Mat. i Cyryaka. 🌕	26	Xenofonta prepod.
9 N.	**Zapusina.** Apolonii p.	27	**N. 3 po B.** Joanna Złatoust.
10 P.	Scholastyki panny	28	Jefrema prepod.
11 W.	Objaw. NMP. w Lurd	29	Ihnatia jepisk. mucz.
12 S.	*Popielec.* Modesta męcz.	30	**Triech Swiatytelyi.**
13 C.	Juliana m. i Katarzyny	31	Kyra i Joanna mucz.
14 P.	Walentego kapłana	1	**Lutyj.** Tryfona mucz.
15 S.	Faustyna i Jowity m. 🌗	2	**Strytenye Hospod.**
16 N.	**1 Postu.** Julianny p. m.	3	**N. 4 po B.** Symeona bohopr.
17 P.	Alexego Falkoner w.	4	Isydora prepod.
18 W.	Symeona i Konstancyi	5	Ahaftyi mucz.
19 S.	*Such.* Konrada i Mansw.	6	Wukoła prepod.
20 C.	Leona b. i Zenobiusza	7	Parftenya prepod.
21 P.	*Such.* Eleonory panny	8	Fteodora mucz.
22 S.	*Such.* Kat. ś. Piotra w A. 🌑	9	Nykyfora mucz.
23 N.	**2 Postu.** Florentego w.	10	**N. 5 po B.** Charałampia m.
24 P.	*Macieja apostoła*	11	Własya jepisk.
25 W.	Zygfryda b. i Wiktora	12	Mełetya archiep.
26 S.	Aleksandra b. i Nestora	13	Martyniana prepod.
27 C.	Leandra b. i Baldomera	14	Auxentia prepod.
28 P.	Romana opata wyzn.	15	Onysyma apost.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

7 — 1 Adar I.

ODMIANY KSIĘŻYCA.

🌕 dnia 8 g. 2 m. 21 po poł. | 🌑 dnia 22 g. 2 m. 3 po poł.

🌗 dnia 15 g. 3 m. 56 po poł.

Marzec. — Mareć.

DNI		ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1	S.	Albina bisk. i Antoniny	16	Pamfyła mucz.
2	N.	**3 Postu.** Heleny ces. ☾	17	**N. 6 po B. Miasop.** Fteodora
3	P.	Kunegundy ces.	18	Lwa Papy Rymskoho
4	W.	Kazimierza kr. polsk.	19	Archyppa apost.
5	S.	Przen. ś. Wacł. i Geraz.	20	Lwa episkopa
6	C.	Kolety panny i Maryana	21	Tymoftea prepod.
7	P.	Tomasza z Akwinu w.	22	SS. MM. w Ewhen.
8	S.	Jana Bożego i Beaty	23	Połykarpa jep. mucz.
9	N.	**4 Postu.** Franciszki Rz.	24	**N. 7 po B.** Obr. Hł. Joanna
10	P.	40 Męczen. i Makarego 🌑	25	*Pist Wełyki.* Tarasia arch.
11	W.	Konstantego Wielkiego	26	Porfyrya archiep.
12	S.	Grzegorza Wielk. pap.	27	Prokopia archiep.
13	C.	Krystyny p. i Nicefora	28	Wasyłyia prepod.
14	P.	Matyldy król. męcz.	1	**Mareć.** Jewdoki mucz.
15	S.	Klemensa Hofb. i Long.	2	Fteodota mucz.
16	N.	**5 P. Męki Pańsk.** Herib. ☽	3	**N. 1 Wstupna.** Jewtropia m.
17	P.	Gertrudy p. i Patrycego	4	Harasyma prep.
18	W.	Gabryela a. i Cyryla Jer.	5	Konona mucz.
19	S.	*Józefa obl. N. Maryi P.*	6	SS. 42 Muczennikow
20	C.	Eufemii i Teodozyi mm.	7	Wasyłyia mucz.
21	P.	Benedykta opata w.	8	Fteofyłaka mucz.
22	S.	*7 Bol. NP.* Katarzyny kr.	9	SS. 40 Muczenników
23	N.	**6 P. Palmowa.** Wiktoryana	10	**N. 2 Pistu.** Kondrata mucz.
24	P.	Dyonizego i Szymona 🌕	11	Sofronia prepod.
25	W.	Ireneusz b. i Hermelanda	12	Fteofana prepod.
26	S.	Teodora bisk. i Dyzmy	13	Nykyfora patryar.
27	C.	*Wiecz. Pańska.* Jana pus.	14	Wenedykta prepod.
28	P.	*Wielki.* Jana Kapistr. w.	15	Ahapia mucz.
29	S.	*Wielka.* Eustazego opata	16	Sawyna mucz.
30	N.	**Wielk. Zmartw. P.** Kwiryna	17	**N. 3 Pistu.** Alexia prepod.
31	P.	**Wielkanocny.** Balbiny p.	18	Kyryłła archiep.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

9 — 1 **Adar II.**
20 — 13 Post Estery.
23 — 14 Purim.
24 — 15 Schuschan-Purim.

ODMIANY KSIĘZYCA.

☾ dnia 2 g. 11 m. 39 rano.
🌑 dnia 10 g. 3 m. 50 rano.
☽ dnia 16 g. 11 m. 12 wiecz.
🌕 dnia 24 g. 4 m. 21 rano.

Marzec — słoty, więc trykoty,
Rękawice i spodnice
Ciepłe, grube — takie lube!
Choć wiatr huczy nie dokuczy,
Choć mróz gnębi nie wyziębi!
Chustki, koce na te noce
Długie, mroźne, starcom groźne.

Kwiecień.			Ćwiteń.
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 W.	Hugona b. i Teodory ☾	19	Chrysanfta mucz.
2 S.	Franciszka z Pauli w.	20	Prepod. Otec. w Ob. S.
3 C.	Ryszarda b. wyzn.	21	Jakowa prepod.
4 P.	Izydora b. w. d. k.	22	Wasyłyla jep.
5 S.	*Wigil.* Wincentego Fer.	23	Nykona prepod.
6 N.	**1 po W. Przew.** Celestyna	24	**N. 4 Pistu.** Zacharyi prep.
7 P.	**Zwiastowanie N. Maryi P.**	25	**Błahowiszcze**
8 W.	Dyonizego i Amanc. 🌑	26	Sobor Hawryiła
9 S.	Maryi Kleof. i Prochora	27	Matrony mucz.
10 C.	Ezechiela proroka.	28	Iłariona prepod.
11 P.	Leona papieża wyzn.	29	Marka prepod.
12 S.	Juliusza p. i Zenona b.	30	Joanna Listwycz.
13 N.	**2 po W. Grobu J.** Hermen.	31	**N. 5 Pistu.** Ipatya jopisk.
14 P.	Justyna m. i Waleryana	1	**Ćwiteń.** Maryi Jehyp.
15 W.	Ludwiny i Anastazyi ☽	2	Tyta prepod.
16 S.	Lamberta męcz.	3	Nykyty prepod.
17 C.	Rudolfa biskupa męcz.	4	Josyfa prepod.
18 P.	Apoloniusza męcz.	5	Fteoduła mucz.
19 S.	Tymona dyak. i Leona	6	Jewtychia jepisk.
20 N.	**3 p. W.** *Op. ś. Józ.* Tetyma	7	**N. 6 Pistu.** Hrohoria prep.
21 P.	Anzelma b. i Symeona	8	Irodiona apost.
22 W.	Sotora i Kaja mm. 🌕	9	Jewpsyhia jepisk.
23 S.	*Wojciecha arcybisk. m.*	10	Terentia mucz.
24 C.	Fidelisa m. i Egberta w.	11	Antypy jepisk.
25 P.	† Marka ewangielisty	12	**Platok wełyki.** Wasyłyia pr.
26 S.	*N. P. Dobrej Rady* i Kleta	13	Artemona jepisk.
27 N.	**4 po W.** Anastazego pap.	14	**N. Woskresenye.** Martyna p.
28 P.	Pawła od Krz. i Witalisa	15	**Pon. świtły.** Arystarcha ap.
29 W.	Piotra m. i Hugona op.	16	**Wt. świtły.** Ahapii mucz.
30 S.	Katarzyny Seneńskiej ☾	17	Symeona prepod.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

8 — 1 **Nisan.**
22 — 15 **Święto Paschy.**
23 — 16 **Drugie św. Paschy.**
28 — 21 **Siódme święto.**
29 — 22 **Koniec Paschy.**

ODMIANY KSIĘŻYCA.

☾ dnia 1 g. 7 m. 24 rano.
🌑 dnia 8 g. 2 m. 50 po poł.
☽ dnia 15 g. 6 m. 25 rano.
🌕 dnia 22 g. 7 m. 49 wiecz.
☾ dnia 30 g. 11 m. 58 wiecz.

Kwiecień — Plecień
Słońce nie cień;
Wiosna idzie, na bok żydzie. —
„Pod Kościuszkę"
Chyżą nóżkę
Dziewcze wiedzie
A na przedzie
Złota kieska; — więc niebieska
Albo owa — znów różowa
Zamigoce materyjka;
Uśmiechną się ust maliny
Zalśnią oczy u dziewczyny
I łabędzia zadrży szyjka. —

Maj.		Maj.	
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 C.	*Filipa i Jakóba apost.*	18	Joanna prepod.
2 P.	Zygmunta m. i Atanaz.	19	Joanna prepod.
3 S.	*Znalezienie św. Krzyża*	20	Fteodora prepod.
4 N.	**5 po W.** Floryana m.	21	**N. 1 po W.** Januaria mucz.
5 P.	† Piusa V. i nawr. ś. Aug.	22	Fteodora Sykeota
6 W.	† Jana w oleju męcz.	23	Hoorhia mucz.
7 S.	† Flawii i Domicelli. 🌑	24	Sawwy mucz.
8 C.	**Wniebowstąpienie P. J.**	25	Marka Jew.
9 P.	**Stanisława biskup. Krak.**	26	Wasyłya mucz.
10 S.	Izydora oracza i Anton.	27	Symeona jep. mucz.
11 N.	**6 po W.** Mamerta b. w.	28	**N. 2 po W.** Jasona apost.
12 P.	Pankracego i Germana	29	Dewiat muczennikow
13 W.	Serwacego bisk wyzn.	30	Jakowa proroka
14 S.	Bonifacego m. i Pach. ☽	1	**Maj.** Jeremii proroka
15 C.	Zofii i trzech jej córek	2	Aftanasya Weł.
16 P.	Jana Nepem. i Ubalda	3	Tymoftea mucz.
17 S.	*Wigil.* Paschalisa i Brun.	4	Pełahyi mucz.
18 N.	**Zesł. Ducha św.** Feliksa k.	5	**N. 3 po W.** Iryny mucz.
19 P.	**Świąteczny.** Piotra Celest.	6	Jowa Prawedn.
20 W.	Bernardyna Sen. wyzn.	7	Wospom. Kresta
21 S.	*Such.* Heleny królowej	8	Joanna Bohosł.
22 C.	Julii p. m. i Ryty wd. 🌕	9	Pren. M. Nykoł.
23 P.	*Such.* Andrzeja Boboli	10	Symona Apost.
24 S.	*Such.* Joanny wdowy	11	Mokia mucz.
25 N.	**1 po S. SSS. Trójcy.** Grzeg.	12	**N. 4 po W.** Jepyfania jep.
26 P.	Filipa Ner. i Eleuteryus.	13	Hłykeryi mucz.
27 W.	Bedy w. dra K. i Jana p.	14	Isydora mucz.
28 S.	Augustyna Kan. i Germ.	15	Pachomya Weł.
29 C.	**Boże Ciało.** Maryi Magd.	16	Fteodora prep.
30 P.	Feliksa pap. m. ☾	17	Andronika ap.
31 S.	Anieli Merici i Petronelli	18	Fteodora prepod.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

7 — 1 **Ijar.** | 25 — 18 Święto szkolne.

ODMIANY KSIĘŻYCA.

🌑 dnia 7 g. 11 m. 45 wiecz. | 🌕 dnia 22 g. 11 m. 46 rano.

☽ dnia 14 g. 2 m. 39 po poł. | ☾ dnia 30 g. 1 m. 0 po poł.

Maj królewic!
Pieszczoch dziewic.
Wiecznie młody —
Wzór urody.
Dla takiego
Oblubieńca
Nie żałujcie oj! niczego —
Trudów, złota, czasu, wieńca.
Maj bogaty
W wiosny szaty,
A dziewica
Sukni skromnej barwą, strojem
I serduszkiem dobrem swojem.

Czerwiec.		Czerwień.	
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 N.	**2 po S.** Fortunata i Jak.	19	**N. 5 po W.** Patrykia jep.
2 P.	Marcelina i Eugeniusza	20	Ftałatea mucz.
3 W.	Erazma b. i Klotyldy kr.	21	Konstantyna i Jeleny
4 S.	Franciszka Carracc.	22	Wasyłyia mucz.
5 C.	Bonifacego b. i Zenaidy	23	**Wozn. Hosp.** Michaiła prep.
6 P.	*Serca Jezus.* Norberta 🌑	24	Symeona prepod.
7 S.	Roberta op. i Sabiniana	25	Tretye Obritenyie
8 N.	**3 po S.** Posw. Kat. Krak.	26	**N. 6 po W.** Karpa apost.
9 P.	Felicyana m. i Pelagii p.	27	Fteraponta jepisk.
10 W.	Małgorzaty król. wd.	28	Nykyty prepod.
11 S.	Barnaby apostoła	29	Fteodosyi mucz.
12 C.	Eschila b. i Onufrego w.	30	Isaaka prepod.
13 P.	Antoniego z Padwy 🌓	31	Jermia apost.
14 S.	Bazylego W. b w. d. k.	1	**Czerweń.** Justyna mucz.
15 N.	**4 po S.** Wita i Modesta m.	2	**N. Sosz. S. Ducha.** Nykyfora
16 P.	Benona b. w. i Justyny	3	**SSS. Trojcy.** Łukiłyana m.
17 W.	Adolfa b. i Rajnera w.	4	Mytrofana patr.
18 S.	Marka i Marceliana m.	5	Doroftea jep. m.
19 C.	Gerwazego i Protazego	6	Wyssariona prepod.
20 P.	Sylwestra i Florentyny	7	*Post do Petr.* Fteodora jep.
21 S.	Alojzego Gonzagi w. 🌕	8	Fteodora mucz.
22 N.	**5 po S.** Paulina b. w.	9	**N. 1 po S.** Kyryłła archiep.
23 P.	*NMP. Nieustaj. Pomocy*	10	Tymoftea jep.
24 W.	*Narodzenie św. Jana*	11	Warftołomea apost.
25 S.	Gulielma op. i Febronii	12	Onufrya prep.
26 C.	Jana i Pawła męcz.	13	**Tiło Chryst.** Akityny mucz.
27 P.	Władysława króla w.	14	Jełyssea proroka
28 S.	*Wigilia.* Leona pap. 🌗	15	Amosa proroka
29 N.	**6 po S. Piotra i Pawła ap.**	16	**N. 2 po S.** Tychona prep.
30 P.	Lucyny i Emiliany m.	17	Manuiła mucz.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

6 — 1 **Sivan.**

11 — 6 **Zielone Święto.**

12 — 7 **Drugie święto.**

ODMIANY KSIĘŻYCA.

🌑 dnia 6 g. 7 m. 20 rano.

🌓 dnia 13 g. 0 m. 53 rano.

🌕 dnia 21 g. 3 m. 16 rano.

🌗 dnia 28 g. 10 m. 51 wiecz.

Czerwiec — wianki! Wybijanki,
Lekkie stroje, tiulów zwoje
Niby fale, niby chmury
Jak opale i lazury. —
Chociaż mało, a układnie
Ale ładnie by leżało . . .
Trud nie lada!
Krawiec biada,
Lecz krawcowa mądra głowa —
Tnie, przykrawa — Ot! zabawa.
Nim człek syknie —
Sztuczka zniknie!

Lipiec.			Łypeń.	
DNI		ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1	W.	Rumolda i Teobalda pus.	18	Łeontia mucz.
2	S.	*Nawiedz. N. Maryi P.*	19	Judy Ftad. apost.
3	C.	Anatolego b. i Heliodora	20	Meftodia jep.
4	P.	Józefa Kalas. i Uldaryka	21	Julyana mucz.
5	S.	Antoniego Maryi Zacc. 🌑	22	Jewsowya jep. mucz.
6	N.	**7 po S.** Izajasza i Domin.	23	**N. 3 po S.** Ahrypiny m.
7	P.	Cyryla i Metodego b. w.	24	**Rozdest S. Joanna Krest.**
8	W.	Elżbiety królowej wd.	25	Fewronyi prepod.
9	S.	Weroniki de Julianis p.	26	Dawyda prepod.
10	C.	7 braci męcz. i Amalii p.	27	Sampsona prep.
11	P.	Piusa p., Pelagii i Sabina	28	Kyra i Joanna
12	S.	Jana Gw. i Marcyany ☽	29	**Petra i Pawła Apost.**
13	N.	**8 po S.** Jana z Dukli	30	**N. 4 po S.** SS. 12 Apost.
14	P.	Bonawentury b. w. d. k.	1	**Łypeń.** Kosmy i Dam.
15	W.	Rozesł. Apost. i Henryka	2	Poł. Ryzy. Pr. Boh.
16	S.	*NMP. Szkapl.* i Eustach.	3	Jakynfta mucz.
17	C.	Aleksego w. i Marceliny	4	Andreia archiep.
18	P.	Szymona z Lip. i Kamilla	5	Aftanasia Afron.
19	S.	Wincentego a Paulo	6	Sysoa prepod.
20	N.	**9 po S.** Czesława i Hier. 🌕	7	**N. 5 po S.** Ftomy prepod.
21	P.	Daniela pr. i Praksedyi	8	Prokopya mucz.
22	W.	Maryi-Magdaleny	9	Pankratya jep. mucz.
23	S.	Apolinarego i Liborego	10	45 Muczen.
24	C.	Krystyny m. i Fran. z Sol.	11	Jewfymyi mucz.
25	P.	*Jakóba apost.* i Krzyszt.	12	Prokta mucz.
26	S.	*Anny Matki N. M. P.*	13	Hawryiła archan.
27	N.	**10 po S.** Kunegundy król.	14	**N. 6 po S.** Akyły apost.
28	P.	Botwida m. i Wiktora ☾	15	Kyryka mucz.
29	W.	Marty, Feliksa i Olawa	16	Aftynohena jep.
30	S.	Abdona i Sennena mm.	17	Maryny mucz.
31	C.	Ignacego Lojoli wyzn.	18	Jemyłyana mucz.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

5 — 1 **Thamuz.** | 22 — 17 Post. Zdob. świątyni.

ODMIANY KSIĘŻYCA.

🌑 dnia 5 g. 1 m. 59 po poł. | 🌕 dnia 20 g. 5 m. 45 po poł.

☽ dnia 12 g. 1 m. 46 po poł. | ☾ dnia 28 g. 6 m. 14 rano.

Sierpień.		Serpeń.	
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 P.	Piotra w Okowach m.	19	Makryny prepod.
2 S.	NMP. Anielsk. i Alfonsa	20	Ilyi proroka
3 N.	**11 po S.** Znal. ś. Szczep. 🌑	21	**N. 7 po S.** Symeona prep.
4 P.	Dominika wyzn.	22	Maryi Mahdałyny
5 W.	NMP. Snieżnej i Oswald.	23	Trofyma mucz.
6 S.	*Przemienienie Pańskie*	24	Chrystyny mucz.
7 C.	Kajetana i Alberta w.	25	Uspen. S. Anny
8 P.	Cyryaka i Emiliana m.	26	Jermołaja mucz.
9 S.	Romana, Juliana i Marc.	27	Pantaleimona mucz.
10 N.	**12 po S.** Wawrzyńca arch.	28	**N. 8 po S.** Prochora apost.
11 P.	Tyburcego i Zuzanny ☽	29	Kałłynyka mucz.
12 W.	Klary i Hilaryi pp.	30	Syły apost.
13 S.	Hipolita i Kassyana mm.	31	*Zapust do Uspenya*
14 C.	*Wigilia.* Euzebiusza w.	1	**Serpeń.** Prois. Kr.
15 P.	**Wniebowzięcie N. Maryi P.**	2	Stefana mucz.
16 S.	Rocha w. i Tarsycyusza	3	Isaakya prepod.
17 N.	**13 po S.** Jacka w. i Anast.	4	**N. 9 po S.** Sedmy Otrokow.
18 P.	Agapita m. i Frmina b.	5	Jewsychnyia mucz.
19 W.	Juliusza m. i Maryana 🌕	6	**Preobrażenye Hospoda.**
20 S.	Bernarda op. i Samuela	7	Demetrya prepod.
21 C.	Joanny Franciszki Fr.	8	Jemełyana jep.
22 P.	Tymoteusza i Hipolita	9	Matftya apost.
23 S.	Filipa Ben. i Apolinar.	10	Ławrentya mucz. i Syksta
24 N.	**14 po S.** *Bartłomieja ap.*	11	**N. 10 po S.** Jewpła mucz.
25 P.	Ludwika kr. i Patrycyi	12	Fotya mucz.
26 W.	Aleksandra m. i Zeph. ☾	13	Maxyma prepod.
27 S.	Przen. św. Kazimierza	14	Michea proroka
28 C.	Augustyna b. w. d. k.	15	**Uspenye Pr. Bohor.**
29 P.	Scięcie ś. Jana i Sabiny	16	Nerukotw. Obraz.
30 S.	Róży z Limy i Feliksa	17	Myrona mucz.
31 N.	**15 po S.** *Joachima wyzn.*	18	**N. 11 po S.** Flora i Ławra

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

4 — 1 **Ab.** | 12 — 10 Post. Spal. świątyni.

ODMIANY KSIĘŻYCA.

🌑 dnia 3 g. 9 m. 17 wiecz. | 🌕 dnia 19 g. 7 m. 3 rano.
☽ dnia 11 g. 5 m. 24 rano. | ☾ dnia 26 g. 0 m. 4 po poł.

Sierpień. Słońce w znaku panny,
W cenie prysznic, tusz i wanny
Zamiast napitku i jadła,
Kupuje się prześcieradła.
Pod takt grzmotów i muzyki
Powiewają het . . . ręczniki.
Człek się nie ubiera wcale
Kryjąc swoją nagość w fale.
Sklep pusty, niebo bez chmurki,
Kupiec zajada ogórki.
By zaś nie żyć bez nadziei
Na rok cały wiersze klei
W tym miesiącu, licząc na to,
Że jesień będzie zapłatą.

Wrzesień.		**Weresen.**	
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.	ŚWIĘTA RUSKIE.	
1 P.	Bronisławy p. i Idziego	19	Andrea mucz.
2 W.	Stefana kr. i Kaliksty (pełnia)	20	Samuiła pror.
3 S.	Eufemii p. i Zenona m.	21	Ftaddea apost.
4 C.	Rozalii Palerm. i Róży	22	Ahaftonyka mucz.
5 P.	Wawrzyńca Justyniani	23	Łuppa mucz.
6 S.	*Wigil.* Zacharyasza pr.	24	Jewtychia mucz.
7 N.	**16 po S.** Anastaz. i Reg.	25	**N. 12 po S.** Warftołomea ap.
8 P.	**Narodzenie N. Maryi P**	26	Adryana m. i Natalii m.
9 W.	Gorgoniego m. i Serg. (ostatnia kwadra)	27	Pimena prepod.
10 S.	Mikołaja z Tolentynu w.	28	Moysea muryna
11 C.	Prota i Jacka braci mm.	29	Usiknow Hł. S. Joanna
12 P.	*Zwyc. pod Wiedn.* Waler.	30	Alexandra patr.
13 S.	Filipa aleks. i Amanta b.	31	Położ. Poiasz. P. Bohor.
14 N.	**17 po S.** *Im. NP. Podw. ś. K.*	1	**Weresen. N. 13 po S.** Sy.
15 P.	Nikomedesa i Emila dya.	2	Mamanta mucz.
16 W.	Kornel. p. i Cypryana	3	Anftyma mucz.
17 S.	*Such.* Lambera i Hild. (nów)	4	Wawyły świaszcze.
18 C.	Józefa z Kopert. w.	5	Zacharyi pror.
19 P.	*Such.* Januarego męcz.	6	Cud. S. Mychaiła
20 S.	*Such.* Eustachego i Faust.	7	Zozonta mucz.
21 N.	**18 po S.** Mateusza ap. ew.	8	**N. 14 po S. Rożdestwo Pr. Boh.**
22 P.	Tomasza z Wilan.	9	Joakima i Anny
23 W.	Lina p. i Tekli p. m.	10	Mynodory prepod.
24 S.	NMP. Wybaw. i Gerar. (pierwsza kwadra)	11	Fteodory prepod.
25 C.	Władysława z Geln.	12	Awtenoma mucz.
26 P.	Cypryana p. i Justyny	13	Kornyła mucz.
27 S.	Przen. ś. Stan. i Kosmy	14	**Wozdwyżenye S. Kresta**
28 N.	**19 po S.** Wacława męcz.	15	**N. 15 po S.** Nykity mucz.
29 P.	*Michała archanioła*	16	Josafata archiep.
30 W.	Hieronima dra wyzn.	17	Sofii mucz.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

2 — 1 **Elul.**

ODMIANY KSIĘŻYCA.

(pełnia) dnia 2 g. 6 m. 19 rano. | (nów) dnia 17 g. 7 m. 23 wiecz.

(ostatnia kwadra) dnia 9 g. 11 m. 14 wiecz. | (pierwsza kwadra) dnia 24 g. 5 m. 31 wiecz.

Nadszedł wrzesień, —
Więc na jesień
Nowy transport już tkwi w półkach.
Zjeżdżają pełni uniesień
Ludzie na kołach i kółkach.
Każdy się w swe jarzmo wprzęga:
Tej maszyna, temu księga . . .
Zagląda w sklep jaki taki
To dziewczęta, to chłopaki,
Tej fartuszek, temu zasie
Już za ciasne . . . szelki w pasie.
Trza zmienić; — mowa o płótnie.
Za drogie? — dymki się utnie.

Październik. Żowteń.

DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 S.	Remigiusza bisk. w. ⊕	18	Jewmenia prepod.
2 C.	*Aniołów Stróżów*	19	Trofyma mucz.
3 P.	Kandyda i Lukrecyi p.	20	Jewstafya mucz.
4 S.	Franciszka Seraf. w.	21	Kondrata apost.
5 N.	**20 po S. NMP. Różańcowej**	22	**N. 16 po S.** Foky mucz.
6 P.	Brunona w. i Romana	23	Zaczat. s. Joanna Krrest.
7 W.	*NPM. Zwycięsk.* Brygitty	24	Ftekły mucz.
8 S.	Laurencyi i Pelagii pok.	25	Jowfrosini prepod.
9 C.	Dyonizego Areop. b. ☽	26	Joanna Bohosław.
10 P.	*Zwyc. p. Choc.* Franc. B.	27	Kałystrata m.
11 S.	Firmina b. i Zenajdy	28	Charytona prepod.
12 N.	**21 po S.** *Wincentego Kadł.*	29	**N. 17 po S.** Kyryaka prep.
13 P.	Edwarda kr. i Chelidonii	30	Hryhorya mucz.
14 W.	Kaliksta p. i Fortunaty	1	**Żowteń. Pokr. Pr. Boh.**
15 S.	Jadwigi ks. pol. i Teresy	2	Kypryana jepisk.
16 C.	Saturniny i Galla op.	3	Dyonysya mucz.
17 P.	Wiktora i Małgorzaty ⊕	4	Jeroftea jep. m.
18 S.	Łukasza Ewangiel.	5	Charytyny mucz.
19 N.	**22 po S.** *Jana Kantego*	6	**N. 18 po S.** Ftomy apost.
20 P.	Przenies. ś. Wojciecha	7	Sergya i Wakha
21 W.	Urszuli p. i Hilaryona	8	Pełahyi prep.
22 S.	Korduli panny męcz.	9	Jakowa apost.
23 C.	Ignacego i Seweryna b. ☾	10	Jewłampya mucz.
24 P.	Rafała arch. i Fortunata	11	Fyłypa apost.
25 S.	Chryzanta m. i Kryspina	12	Prowa mucz.
26 N.	**23 po S.** Ewarysta i Fulki	13	**N. 19 po S.** Karpa i Papyła
27 P.	Sabiny i Florentego	14	Nazarya mucz.
28 W.	*Szymona i Tadeusza ap.*	15	Jewtymya prepod.
29 S.	Narcyza b. i Euzebii p.	16	Łonhyna mucz.
30 C.	Marcelego pap. i Zenobii	17	Osyi proroka
31 P.	*Wigilia.* Lucylli m. ⊕	18	Łuki jew. ap.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

2 — 1 **Tischri. Nowy Rok 5663.**
3 — 2 **Drugie święto.**
4 — 3 Post. Gedaljach.
11 — 10 **Święto pojednania.**
16 — 15 **Święto kuczek.**
17 — 16 **Drugie św. kuczek.**
22 — 21 **Święto palmowe.**
23 — 22 Koniec kuczek.
24 — 23 **Radość z praw.**

ODMIANY KSIĘŻYCA.

⊕ dnia 1 g. 6 m. 9 wiecz.
☽ dnia 9 g. 6 m. 21 wiecz.
⊕ dnia 17 g. 7 m. 1 rano.
☾ dnia 23 g. 11 m. 58 wiecz.
⊕ dnia 31 g. 9 m. 13 rano.

Listopad.			**Łystopad.**
DNI	ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1 S.	**Wszystkich Świętych**	19	Joiła proroka
2 N.	**24 po S.** Wiktoryna b.	20	**N. 20 po S.** Artemia mucz.
3 P.	*Dzień Zaduszny.* Huberta	21	Hariona prepod.
4 W.	Karola Boromeusza b.	22	Awerkia jepisk.
5 S.	Elżbiety Matki ś. Jana	23	Jakowa apost.
6 C.	Feliksa m. i Leonarda w.	24	Arefty mucz.
7 P.	Amaranta i Florentego	25	Markiana mucz.
8 S.	4 MM., Sewera i Gotfr. ☽	26	**Dymytria mucz.**
9 N.	**25 po S.** *Op. NP.* Teodora	27	**N. 21 po S.** Nestora mucz.
10 P.	Andrzeja z Awelinu	28	Terentia mucz.
11 W.	Marcina bisk. wyzn.	29	Anastasyi mucz.
12 S.	5 Br. Pol. i Marcina pap.	30	Zynowia mucz.
13 C.	Dydaka w. i Homobona	31	Stachya apost.
14 P.	Jozafata Kuncewicza b.	1	**Łystopad.** Kosmy i Dam.
15 S.	Leopolda i Gertrudy 🌕	2	**Josafata Archiep. mucz.**
16 N.	**26 po S.** *Stanisł. K.* i Edm.	3	**N. 22 po S.** Akepsymy m.
17 P.	Salomei p. i Grzegorza	4	Joannyka prep.
18 W.	Romana m. i Odona op.	5	Hałaktyona mucz.
19 S.	Elżbiety wd. i Poncyana	6	Pawła archiep.
20 C.	Feliksa de Val. wyzn.	7	MM. 33 w Mełyty.
21 P.	*Ofiarowanie N. Maryi P.*	8	**Mychaila archan.**
22 S.	Cecylii panny męcz. ☾	9	Onysyfora mucz.
23 N.	**27 po S.** Klemensa p. m.	10	**N. 23 po S.** Szesty apost.
24 P.	Jana od Krzyża i Flory	11	Myny mucz.
25 W.	*Katarzyny panny męcz.*	12	Joanna Myłostywa
26 S.	Sylwestra op. i Piotra b.	13	Joanna Złatoust.
27 C.	Waleryana i Maxyma b.	14	Fyłypa *Zapust.*
28 P.	Mansweta i Grzegorza p.	15	Hurya i Samon m.
29 S.	Saturnina i Illuminaty 🌑	16	Matftea jewanh.
30 N.	**1 Adw.** Justyny i Trojana	17	**N. 24 po S.** Hryhoria jep.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

1 — 1 **Marcheszwan.** | 30 — 1 **Kislev.**

ODMIANY KSIĘŻYCA.

☽ dnia 8 g. 1 m. 30 po poł. | ☾ dnia 22 g. 8 m. 46 rano.

🌕 dnia 15 g. 6 m. 6 wiecz. | 🌑 dnia 29 g. 3 m. 4 rano.

Grudzień. | Hrudeń.

DNI		ŚWIĘTA RZYMSKIE.		ŚWIĘTA RUSKIE.
1	P.	*Andrzeja apost.* i Natalii	18	Płatona mucz.
2	W.	Bibianny p. i Aurelii m.	19	Awdya proroka
3	S.	*Post.* Franciszka Ksaw.	20	Prokła i Hryhory
4	C.	Barbary p. i Piotra Chr.	21	**Wchod. Pr. Bohor.**
5	P.	*Post.* Sabby op. i Krysp.	22	Fyłymona apost.
6	S.	*Wigilia. Mikołaja b. w.*	23	Amfyłochya jepisk.
7	N.	**2 Adw.** Ambrożego b. w.	24	**N. 25 po S.** Jekataryny m.
8	P.	**Niepokalane Pocz. NMP.** ☽	25	Kłymenta papy
9	W.	Leokadyi i Waleryi pp.	26	Ałypya prepod.
10	S.	*Post. N. Maryi P. Loret.*	27	Jakowa mucz.
11	C.	Damazego pap. i Sabina	28	Stefana mucz.
12	P.	*Post.* Alexandra i Dion.	29	Paramona mucz.
13	S.	Łucyi p. m. i Otylii p.	30	Andrea apost.
14	N.	**3 Adw.** Nikazego i Spirid.	1	**Hrudeń. N. 1 Adw.** Nauma
15	P.	Wiktora i Waleryana ○	2	Awwakuma pror.
16	W.	Euzebiusza b. i Albiny	3	Sofonia proroka
17	S.	*Such.* Łazarza i Wiwiny	4	Warwary mucz.
18	C.	Oczek. NMP. Gracyana	5	Sawwy Oświasz.
19	P.	*Such.* Urbana V. i Fausty	6	**Nykołaja jepisk.**
20	S.	*Such.* Teofila żołn. i Jul.	7	Amwrosia jepisk.
21	N.	**4 Adw.** *Tomasza apost.* ☾	8	**N. 2 Adw.** Patapia prepod.
22	P.	Zenona żoł. i Honorata	9	**Zaczat. Bohoro.**
23	W.	Wiktoryi panny męcz.	10	Myny Jermoh mucz.
24	S.	*Wigilia.* Adama i Ewy	11	Danyiła Stołpnyka
25	C.	**Boże Narodzenie**	12	Spyridona jep.
26	P.	**Szczepana pierwszego m.**	13	Ewstratia jepisk.
27	S.	*Jana ewangelisty*	14	Ftyrsa mucz.
28	N.	**1 po B. Nar.** Młodzianków	15	**N. 3 Adw.** Jołowterya jep.
29	P.	Tomasza Kantuar. b. ●	16	Ahhea proroka
30	W.	Dawida króla i Sabina b.	17	Danyiła proroka
31	S.	Sylwestra p. i Melanii	18	Sewastyana mucz.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

8 — 10 Post. Oblężenie Jeruzalem.

24 — 25 Post. Poświęc. świąt.

29 — 1 **Tebet.**

ODMIANY KSIĘŻYCA.

☽ dnia 8 g. 7 m. 26 rano.

○ dnia 15 g. 4 m. 47 rano.

☾ dnia 21 g. 9 m. 0·2 wiecz.

● dnia 29 g. 10 m. 24 wiecz.

Grudzień; — straszliwe tě grudnie!
Niby cudnie — niby ludnie,
Ale smutno, ale groźno,
Bo wietrzno, śnieżno i mroźno.
Jedyna przecież pociecha
Do maluczkich się uśmiecha.
Idzie gwiazdka, z nią połyska
Podarunków pora bliska.
Każdy bada i dobiera,
Jeden drugiego ubiera
W jakiś kocyk, w jakiś bławat,
W chustkę, w dywan — bodaj
[w krawat.
Kupiec by się zesromocił
Gdyby się w grudniu nie spocił.

Z „Kwestyonaryusza małżeńskiego“.

Jeżeli dwoje, mających przystąpić do ołtarza nie czuje drżenia przy uścisku dłoni swoich, jeżeli oboje nie marzą o „szczęściu“, o „raju“, jeżeli nie pragną się wzajem posiadać, choćby mieli zwalczyć najtrudniejsze przeszkody, jeżeli jednem słowem — nie kochają się gorąco, to takie małżeństwo — chciałem powiedzieć: niech djabli wezmą! — ale wstrzymuję się, bo mógłbym to wyrzec w „złej chwili“, a wówczas czarci mieliby zbyt wiele do roboty . . .

K. Bartoszewicz.

KRAKÓW.

Kraków zachowawszy w całości najdawniejsze gmachy, pamiątki narodowe i wszelkie cechy dawniejszej przeszłości historycznej, rozwija się na nowo, stawia gmachy, zaprowadza zmiany, stosownie do postępu.

Kraków ma za herb: bramę o trzech wieżach, otwartą z podniesioną broną (kratą) w niej orzeł biały w złotej koronie i ze złotą wstęgą przez skrzydła.

Miasto dzieli się na ośm dzielnic: 1. Śródmieście. 2. Wawel. 3. Nowy Świat. 4. Piasek. 5. Kleparz. 6. Wesoła. 7. Stradom. 8. Kazimierz.

Według ostatnich spisów ludności. Kraków liczy ogółem około stu tysięcy mieszkańców. Obszar jego terytoryalny wynosi 5,770,280 m.☐ gmina zaś obejmuje 8334 km.

Naokoło Krakowa ciągną się plantacye, najpiękniejsze miejsce spacerów.

Ozdobę tę miasto zawdzięcza Straszewskiemu, obywatelowi Krakowa, który umierając zapisał 3000 dukatów, jako fundusz wieczysty przeznaczony na utrzymanie plant. Miasto wywdzięczyło się mu obeliskiem z medalionem, zwanym pospolicie »pomnikiem Straszewskiego“, który widzimy w części plant od ulicy Lubicz, prowadzącej na dworzec kolejowy.

Plantacye posiadają i inne pomniki, jak; *Fryderyka Szopena*, *Bohdana Zaleskiego* około,

ulicy Szpitalnej; *Tadeusza Rejtana*, obok »Hotelu Krakowskiego«; *Jadwigi i Jagiełły* na wzgórku około ulicy Sławkowskiej z marmuru kararyjskiego, dzieło i dar Oskara Sosnowskiego, postawiony 1886 roku; grupę *Lilli Wenedy*, około gmachu Towarzystwa Ubezpieczeń, dzieło Dauna, wykonane w piaskowcu, dar Dra Jordana, postawiony 1885 roku; grupę *Grażyny* około Wawelu, dzieło Dauna z piaskowca; dar Dra Jordana, postawiony w r. 1886.

Miasto posiada przytem śród wielu ulic nowych piękną ulicę Dietla, zamienioną równie na rodzaj plantacyi, wśrodku miasta. Dziwna jednak obojętność mieszkańców, pozwoliła na zamieszkanie tej tak szerokiej i długiej ulicy przez samych prawie żydów.

Z ogrodów najznaczniejsze: *Ogród Botaniczny z astronomicznem obserwatoryum*, *Ogród Strzelecki* przy ulicy Lubicz. Po za miastem znajduje się *Park Dra Jordana*, przeznaczony na zabawy dla dzieci i *Park Krakowski*, w którym podczas lata odbywają się przedstawienia teatralne, przez wędrownych artystów.

Kraków jest także fortecą.



Sukiennice.

Rynek główny.

Rynek zdobi pomnik zbudowany dla Adama Mickiewicza, ze składek dobrowolnych wszystkich dzielnic Polski. Odsłonięcie odbyło się w r. 1898, przy olbrzymim napływie gości ze wszystkich stron Polski.

W rynku naprzeciw ulicy Szewskiej, znajduje się osadzona w bruku tablica, w tem miejscu w którem Tadeusz Kościuszko składał przysięgę na wierność narodowi, jako wódz naczelny powstania polskiego.

Sukiennice. Pierwszą podwalinę dzisiejszych Sukiennic dały kramy sukienne, fundowane r. 1257 przez bolesława Wstydliwego w przywileju lokacyjnym miasta.

W r. 1876, za inicyatywą prezydenta miasta Dietla a pod zarządem prezydenta Mikołaja Zyblikiewicza, rozpoczęto ostatnią przebudowę Sukiennic, którą ukończono 1879 roku.

Szara kamienica l. 6 na rogu Siennej i Rynku, należała niegdyś do Zborowskich. Tu ukrył się Samuel Zborowski po zabiciu kasztelana Wapowskiego. Tu mieszkał i urzędował 1794 r. Kościuszko, tu 1846 r. była siedziba rewolucyjnego rządu »dyktatora Tyssowskiego«, obecnie należy do Szarskich, którzy tu mają Sklep korzenny.

Pod Jaszczurkami l. 8 do dziś dnia zachowały się nad skasowaną dawno bramą, dwa gryzące się gady.

Nr 9. Należał do Bonerów, potem do Firlejów. Za tych ostatnich odbył się tu w roku 1605 ślub i wesele Maryanny Mniszech z zastępcą Dymitra Samozwańca. W tym celu połączono pierwsze piętro domu z dwoma sąsiedniemi (7 i 8) tworząc jeden wspaniały apartament.

Nr 35. **Krzysztofory**, zdawna tak zwany od znajdującej się niegdyś na szczycie znacznej wielkości statuy św. Krzysztofa. W roku 1645 dom ten należał do Adama Kazanowskiego, marszałka nadwornego koronnego. Roku 1683 do Wawrzyńca Wodzickiego. W zeszłym wieku do Kajetana Sołtyka, biskupa krakowskiego, który po powrocie z Kaługi siedm lat tu przemieszkiwał chory na umyśle. Mieszkali tu także Jan Kazimierz r. 1668 po abdykacyi i Michał Korybut r. 1671. W r. 1782 carewicz Paweł, późniejszy car moskiewski zamieszkiwał tu wracając po podróży po Europie pod nazwiskiem hr. du Nord.

Nr 44. Z domu tego Stefan Batory i Anna Jagiellonka przypatrywali się uroczystym pochodom i zabawom w czasie zaślubin Jana Zamoyskiego z Gryzeldą Batorówną,

Nr 45 należał do Battłomieja Krommera, brata kronikarza. Tu na II piętrze mieszkał przez r. 1777 Tadeusz Kościuszko, jako kapitan korpusu inżynierów.

Wieża Ratuszowa. Po dawnym ratuszu miejskim zburzonym w roku 1820. Obecnie odwach wojskowy.



Zamek królewski na Wawelu.

Gruba zasłona tajemnicy pokrywa kształty i rozmiary pierwotnego zamku, powstałego na górze Wawelu, na miejscu pierwotnego chrobackiego grodziszcza, o którem wspomina tradycya, wiążąc go z bajecznym smokiem i legendową postacią księcia Krakusa, mniemanego założyciela miasta.

W XII wieku była to forteczka drewniana, broniona drewnianemi basztami, wałem ziemnym z palisadą i fosą.

Po pożarze w r. 1306, zaczął król Łokietek a głównie jego następca Kazimierz Wielki wznosić murowane warownie i baszty naokoło Wawelu, jako też gotyckie gmachy mieszkalne dla królów, W stronie południowo wschodniej, obok baszty zwanej **kurzą stopą** (mieszkanie niegdyś królowej Jadwigi), przechowała się dotąd na parterze salka z gotyckiem sklepieniem, w której miał umrzeć Kazimierz Wieki.

Władysław Jagiełło, około r. 1390 otacza zamek nowemi murami fortecznemi i wieżami.

W r. 1499 pożar zniszczył mieszkanie królewskie. Po powtórnym ogniu w r. 1595 zrestaurował zamek król Zygmunt III.

Z przeniesieniem stolicy kraju do Warszawy, uległ zamek krakowski zaniedbaniu, w r. 1701 podczas najazdu Szwedów, nawiedził go pożar. W r. 1794—1809 zajmuje go wojsko austryackie.

Dziś należy do kraju i częściowo odrestaurowują go.

Katedra na Wawelu. Najstarszy gmach katedry, rozpoczął wznosić Władysław Herman. Teraźniejsza katedra pod wezweniem św. Wacława jest w głównym swoim zrębie świątynią gotycką XVI. wieku. Rozpoczął ją biskup Nankier około roku 1320, a kończył Kazimierz Wielki.

Z kościołem łączą się trzy wieże t. j. zegarowa najwyższa, budowa gotycka Zbigniewa Oleśnickiego z XV. wieku z miedzianem pokryciem barokowem z r. 1716, ozdobiona posągami czterech patronów dyecezyi: św. Wojciecha, Stanisława, Wacława i Zygmunta. Druga wieża t. zw. Wikaryjska, a trzecia t. zw. Zygmuntowska. Ta ostatnia była niegdyś basztą obronną zamku, później użyto jej na pomieszczenie dzwonu największego w Polsce, darowanego przez króla Zygmunta I. r. 1520. Lał go Jan Beham z Norymbergii. Ma on 2·7 metrów średnicy, zowie się Zygmuntowskim, albo wprost *Zygmuntem*, odzywa się tylko na wielkie uroczystości.

Na środku świątyni w t. z. krzyżu czyli na przecięciu nawy podłużnej z poprzeczną spotykamy się z kaplicą św. Stanisława. Zwłoki św. Stanisława mieszczą się w trumnie srebrnej na ołtarzu.

W kościele mnóstwo kaplic.

Pod kościołem znajdują się groby królów polskich starannie odrestaurowane w ostatnich dziesiątkach lat pod kierunkiem prof. Łepkowskiego. Wstępem do grobów jest t. zw. krypta św. Leonarda, najstarszy dochowany przybytek kościelny miasta Krakowa.

W ramach bocznych krypty, rozstawione są sarkofagi: *Księcia Józefa Poniatowskiego*, marmurowy; *Kościuszki* i *Maryi Kazimiery* kamienny, naprzeciw ołtarza sarkofag *króla Jana Sobieskiego*, dalej wspaniały marmurowy sarkofag *króla Michała Wiśniowieckiego*, a wreszcie artystycznie wykonane trumny z płaskorzeźbami *Władysława IV* i żony jego *Cecylii Renaty*. W dalszych sklepach grobowych zwracają na się uwagę artystycznem głównie wykonaniem; trumna *Zygmunta III*, z płaskorzeźbami bitew i wjazdów tryumfalnych; (spoczywa ona na ośmiu lwach, a boki jej podpierają karyatydy rycerzy); dalej trumny obu żon *Zygmunta III*, *Anny* i *Konstancyi:* trumna królewicza *Aleksandra Karola*, zmarłego w roku 1634.

Król *Stefan Batory* spoczywa w osobnym sklepie w trumnie cynowej. Na wieku znajduje się t. zw. Pieta i portret króla pod szkłem.

W grobie pod kaplicą Wazów stoi na środku kamienny barokowy sarkofag *Jana Kazimierza* a pod ścianami trumny cynowe: *Zygmunta Augusta* i *Anny Jagiellonki*.. Tu także

stoją trumny: *Barbary Zapolskiej* i *Maryi Ludwiki Gonzagi.* W ostatnim sklepie pod kaplicą Zygmuntowską sarkofag *Zygmunta Starego.*

Godnym tu wreszcie obejrzenia jest Skarbiec Katedralny w osobnym budynku gotyckim, a pomiędzy znajdującymi się w nim zabytkami, najcenniejszym: relikwiarz świętego Stanisława.

Kościół Maryacki i inne.

Kościół Maryacki w Rynku głównym, fundował biskup Iwo Odrowąż w r. 1226. Najznakomitszym zabytkiem w tej świątyni jest gotycki szafiasty ołtarz wielki, arcydzieło *Wita Stwosza,* wykonane w latach 1477—1489. W nawie głównej zasługuje na uwagę na lewo ołtarz renesansowy t. zw. Cyborium, jak niemniej ołtarz św. Stanisława, dzieło XVII wieku. W najbliższej kaplicy na lewo, rodowej familii *Bonerów,* znajdują się wspaniałe bronzowe, pysznie cyzelowane pomniki z postaciami *Seweryna Bonera* kasztelana bieckiego i żony jego *Zofii z Betmanów.* W prawej nawie godny obejrzenia krucyfiks kamienny, znacznej wielkości, uchodzący za cudowny.

Bogaty skarbiec Maryackiego kościoła przechowuje bardzo wiele cennych pamiątek i wyrobów artystycznych.

Kościół św. Andrzeja przy ul. Grodzkiej jest jedyną średniowieczną świątynią Krakowa, która dochowała się od zewnątrz przeważnie

w stylu romańskim. Przy kościele znajduje się ołtarzyk z relikwiami św. Salomei.

Kościół Franciszkanów, przy ulicy Franciszkańskiej. Znajduje się w nim kamień pamiątkowy, sprawiony przez Akademię Umiejętności na wzór pomników XIII w., dla króla Bolesława Wstydliwego, który tu został pochowany. Zwłoki zaś jego siostry św. Salomei † 1268 r., spoczywają na ołtarzu jednej z kaplic tegoż kościoła a mianowicie z lewej jego strony.

Kościół św. Michała Paulinów na Skałce. W okrągłym kościółku romańskim niewiadomej fundacyi, który stał tutaj pierwotnie na skalistem wzniesieniu, zwanem Skałką, poniósł śmierć męczeńską św. Stanisław Szczepanowski w roku 1709, a mianowicie w nawie na lewo, gdzie jest dziś ołtarz św. Stanisława z legendarnym pniem drzewa i śladami krwi św. Męczennika na murze.

Kościół Norbertanek na Zwierzyńcu. Spoczywają tu w trumnie na jednym z ołtarzów zwłoki św. Bronisławy. Cała zaś dekoracya wnętrza świątyni a zwłaszcza kolumnada jońska, w prezbiteryum, dźwigająca chór muzyczny, przypomina stylem sale balowe z końca XVIII w.

Kościół św. Salwatora na Zwierzyńcu. Jest tu osobliwy obraz z XVI wieku ukrzyżowanej legendowej świętej Liberaty z brodą (sic). Na około kościoła znajduje się odwieczny cmentarz posypany w r. 1608 ziemią przywieziona z Jerozolimy przez kardynała Radziwiłła. Pod Kościołem zaś widzimy kamienną kazalnicę, z której według podania miał kazać św. Wojciech.



Kościół N. P. Maryi.

Muzea, biblioteki i t. d.

Akademia Umiejętności, (ulica Sławkowska 17) powstała w r. 1871 z b. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Przedsionek zdobi posąg Kopernika, dłuta W. Gadomskiego. W akademi znajduje się bogata biblioteka zawierająca około 50,000 dzieł. Zbiory zabytków archeologii historycznej, zbiory antropologii oraz archeologii przedhistorycznej. Zbiory Komisyi fizyograficznej.

Biblioteka Jagiellońska (ulica św. Anny). Gmach ten jest kolebką uniwersytetu. Tu w r. 1400 zakupił król Władysław Jagiełło dom narożny i umieścił w nim Uniwersytet. Po lewej stronie od wejścia do przedsionka tego gmachu, znajduje się mieszkanie niegdyś św. Jana Kantego. We wspaniałym zaś i arcyciekawym dziedzińcu stoi pomnik Mikołaja Kopernika, wykonany przez Godebskiego.

Gabinet archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w *Collegium Novum* na parterze od ul. Jagiellońskiej. Wejście prawym kurytarzem z przedsionka. Zwiedzać można codziennie od 12 do 1 po południu, prócz niedziel, świąt i feryi uniwersyteckich bezpłatnie. Gabinet liczy 9254 przedmiotów, rozmieszczonych w 6-ciu salach.

Gabinet historyi sztuki Uniwersytetu w *Collegium Novum* na parterze obok Gabinetu Archeologicznego; zwiedzać moża tylko za pozwoleniem Dyrektora. Między innemi przedmio-



Akademia Sztuk Pięknych.

tami posiada: Venus z Melos, Sofoklesa lateraneńskiego, Hermesa Praksytelesa, Junonę Ludovici, Jovisza Otricoli, Doritera i Polykleta, wszystko w naturalnej wielkości. Bardzo cenne są tu zbiory.

Gabinet geologiczny Uniwersytetu w *Collegium physicum* przy ul. św. Anny na I. piętrze, zwiedać można w każdą niedzielę od godziny 10 do 12 w południe.

Muzeum książąt Czartoryskich, (ul. Pijarska 7, 9, przy bramie Floryańskiej) otwarte we wtorki i Piątki od godziny 9 do 1 po południu, o ile w te dni nie przypadają święta.

Muzeum składa się z przedmiotów sztuki i pamiątek oraz z Biblioteki i Archiwum. Znajduje się tu również wspaniała galerya obrazów.

Dla pracujących naukowo jest przy Muzeum osobna Czytelnia, otwarta codziennie z wyjątkiem Soboty i dni świątecznych od godziny 9 rano do 3 po południu.

Muzeum narodowe w Sukiennicach, otwarte codziennie od godziny 11 do 3 po południu z wyjątkiem poniedziałków. Opłata za wejście w dzień powszedni 20 centów — w niedziele i święta 10 ct. od osoby.

Muzeum techniczno-przemysłowe, w klasztorze Franciszkańskim przy ul. Franciszkańskiej l. 6. Otwarte codziennie od godziny 10 do 6. Wstęp 20 ct. od osoby, w niedziele od 10 do 2 po południu, wstęp b e z p ł a t n y. Przy Muzeum tem istnieje jedyny w Polsce Wyższy Zakład Naukowy dla kobiet.

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych przy placu Szczepańskim,

otwarta codziennie od 10 do 4 po południu, prócz poniedziałków.

Z zabytków fortecy.

Brama Floryańska. Trzy baszty połączone murem z Bramą Floryańską i należący do niej t. zw. Rondel są jedyną pozostałością średniowiecznej warowni, która aż do początku bieżącego stulecia okalała miasto w miejscu dzisiejszych t. zw. plantacyi. W skład tego systemu obronnego wchodziło 40 baszt różnego kształtu, nieraz bardzo artystycznie wykonanych i siedm bram połączonych podwójnym murem.

Baszty uwieńczone były t. zw. hurdycyami t. j. rodzajem ganku zamkniętego ze strzelnicami, spartego na kamiennych wspornikach, między któremi widać otwory t. zw. machikuły, przeznaczone do lania smoły i rzucania kamieni na oblegających nieprzyjaciół, którzyby zdołali dotrzeć aż pod basztę.

Rondel obok Bramy Floryańskiej. Piękny ten budynek wojenny, będący już dziś jedynym tego rodzaju zabytkiem w Europie, zbudowany został w roku 1499. Mniejsza połowa tego budynku z trzecim, najniższym rzędem strzelnic armatnich, zysypana jest dziś w ziemi. Rondel otaczała niegdyś głęboka i bardzo szeroka fosa, a most zwodzony łączył go z przedmieściem Kleparz.

Kopalnie soli w Wieliczce.

Kopalnie soli w Wieliczce zwiedzać może Publiczność **we wtorek, czwartek i sobotę** każdego tygodnia; jeżeli zaś na który z tych dni przypada święto, natenczas w następny dzień poprzedni, — w każdym jednak razie tylko w godzinach popołudniowych.

Z otrzymanym biletem wstępu, udają się goście do szybu Arcyks. Rudolfa (Daniełowicza), gdzie w towarzystwie c. k. urzędnika górniczego, schodzą do kopalni schodami, lub spuszczają się w klatce za pomocą machiny parowej.

Oprócz oświetlenia klasowego, mogą osoby zwiedzać kopalnie za biletem wstępu w kwocie 4 kor., za ognie zaś bengalskie, do oświetlenia większych przestrzeń potrzebne, płacą zwiedzający od sztuki: ogień biały po 20 hal., a kolorowy po 40 hal.

Przy oświetleniu zamawiają sobie goście jednę z czterech klas oświetlenia od kopalni używanych, z których pierwsza jest najdroższa, a następnie stopniowo tańsze.

Goście wybierają sobie klasę i płacą wspólnie przynależną taksę.

Odchodzą z Krakowa	POCIĄGI KOLEI	Przychodzą do Krakowa
	w kierunku do Wieliczki lub od Wieliczki:	
8·30 rano	Osobowy III. klasy	8·45 rano
1·30 popołud.	„ „ „	11·40 przedpoł.
9·40 wieczór	„ „ „	6·50 wieczór

Jazda do dworca lub z dworca kolei podczas odejścia lub przybycia pociągów, płaci się: za wózek jednokonny w dzień 50 hal., a w nocy 60 hal., zaś za dwukonny wózek w dzień 70 hal., a w nocy 80 hal.

Oprócz pociągów, kursuje jeszcze omnibus między Wieliczką a Podgórzem i napowrót co godzinę.



STANISŁAW PRZYBYSZEWSKI

twórca szkoły modernistów polskich.

Głyby w naturze istniało widome Rozgrzeszenie — Dusza-Przybyszewski zawiodła by swoją cielesną powłokę przed Majestat Rozgrzeszenia i chętnie dla swego spokoju pozwoliłaby siebie wraz z cielesną powłoką — unicestwić.

Ponieważ Rozgrzeszenie jest abstraktem — przeto Przybyszewski cierpi i niema odwagi niecierpieć...

Estetyka wzbrania mu być odważnym.

Wstrętem przejmuje go przebita kulą czaszka Rębowskiego — tęskni do... spokoju i męczy się straszliwie...

Gdyby okrzyk „syna ziemi" Czerkawskiego „Boże mój Boże"!... mógł wyrwać się z piersi: Przybyszewskiego siłą wiary — spokorniałby Duch jego, stałby się silnym, wielkim i wielkość tworzącym!

. . . .

To nie Król-Duch — ale duch królów: cierpienia dla cierpienia; rozpaczy dla rozpaczy; niemocy dla niemocy.

. . . .

Ahasverus polski! Nie, — to Ugolino we fraku, nieprzeczuty przez wieszczów narodu w niewoli — wielki Polak-Kosmopolita!

. . . .

Duch polskiego niewolnika, który zakosztował wolności u obcych — zrodził Przybyszewskiego.

On — nasz... Straszny okaz odmieńca — ale nasz! syn marnotrawny — ale nasz.

Jakiekolwiek są jego winy, sumienie nasze już go rozgrzeszyło.

Pogodna twarz; oko nic nie mówi — nerwy grają... Duch pracuje, nieustannie, męczeńsko pracuje... Duch dla wszystkich dobry, dla siebie samego kat.

Z czary życia pije męty życia i... nieraz wierzy, że to... falerno! Wierzy, bo mu wierzyć każe Królowa Odurzenie.

. . . .

W życiu codziennem filister.

»Za żadne skarby świata“ nie skusisz go do okrzyku; *vive l'anarchie!* ani nawet... »Niech żyje »*Czas*«*!* — chociaż z góry pewnym być możesz jego sympatyi i... jego rozgrzeszenia.

Uwielbia siebie — ale musisz mieć bardzo subtelne oko iżbyś to dostrzegł. I sztukę kocha... ale nie bardziej niż — siebie.

Wolność sumienia ceni, ale „za żadne skarby świata“ nie dowiesz się od niego jak wysoko ją ceni. — Przekupny nie jest, lecz ma filisterską zasadę trzymania się w rezerwie.

Przyjacielowi — (Cenna to rzecz!) — powie na ucho niejedno „ważne i poważne“... Głośno, wobec świadków, nie powtórzy tego, zwłaszcza, gdy zważy, że „to powtórzone“ mogłoby go narazić na utratę jakiegoś efektu w kierunku — dajmy na to: eskamotownia (*pardon!*) dodatnich na własną korzyść wrażeń... (Wszak „milczenie — złoto“!).

Opinii publicznej boi się jak „ognia piekielnego“ a gdy mu się czasem, mimowoli, wymknie coś w rodzaju: „Mydlarze“ — to prędzej czy później odpokutuje to srogo, nocy kilkanaście (co najmniej!) spać nie będzie mógł — i królowa Odurzenie ma wtedy nowy z nim kłopot... Jest tkliwy...

Co mu się „wymknie“ a ujdzie uwadze i drażliwości ludzkiej — nad tem jego sumienie przejdzie „do porządku dziennego“.

Płynie przez życie jak łupina rzucona na morze...

....Właściwości okrętu i kierunki, w których „okręty“ płyną — są mu nieznane.

Epok nie odróżnia.

Jest zagorzałym wyznawcą atawiznu i teoryę swoją w tym kierunku doprowadza... *ad absurdum*.

Po zatem wszystkiem niema ani jednego wroga rzeczywistego a urojonych całe legiony!

* * *

„Styl — to człowiek«. Oto macie próbkę stylu i istotnie genialnej twórczości poetyckiej Przybyszewskiego:

On — ona.

W kotlinie u nóg jego zaległa czarna noc — jedno tylko światełko czerwieniało w kształt tlącej się głowni.

Już nie rozpaczał. Tylko cicha tęsknota za temi oczyma, co swe gwiazdy odbijały w głębiach jego duszy taką bezmierną miłością, takim wielkim bólem i taką krwawą rozpaczą.

Tylko cicha tęsknota za temi dłońmi, co tysiączne swe linje, całe swe rozpaczne losy i przeznaczenia w twarz jego wrażały.

Tylko cicha tęsknota za jej szeptem, za jej smutnym uśmiechem, za tą mroczną zadumą, co raz poraz na jej białem, jasnem czole zalegała...

Już nie rozpaczał. Bo wiedział, że pójdzie do niej, połączy, zleje się z nią w odwiecznem łonie, które jego i ją porodziło.

W ciemnej nocy krzyczały dwa wielkie kwiaty, gięły się i kurczyły dwie łodygi narcyzów, a w jakiemś ciemnem morzu ujrzał odbicia dwóch płonących gwiazd.

Rozlewały się na opienionych falach w dwa długie strumienie, rwały się w roztopione bryły na pianą tryszczących grzbietach, to znowu stapiały się w ogromne złociste tarcze, ale coraz zbliżały się ku sobie, walczyły z wód odmętami, wydłużały i kurczyły się, biegły ku sobie wężami światła, rwały się, by rzucić się na siebie, aż wreszcie z wielkim krzykiem zlały się w jedno olbrzymie ognisko.

Tak!

On i ona mieli powrócić do wspólnego łona, by zlać się w to jedno ognisko, w to jedno święte słońce.

Tam się dokona cud, wielki, nieziemski cud:

Będzie jednym i niepodzielnym;

Będzie Bogiem wszechjedynym, znowu Bogiem, co tu na ziemi rozłamał się w kawałki i cząsteczki, —

odsłonią mu się niepojęte tajemnice, rozwiążą się wszystkie cele i przyczyny bytu, —

— i zakróluje nad wszelką ziemią i wszem stworzeniem.

On — Ona.

Amen...

. . . .

Objęła go pieszczota jej drobnych rącząt, owionęła go rozkosza woń jej ciała — dwie gwiazdy jej oczu wiodły go z sobą, a w duszy jego rozanielił się przedziwny szept jej głosu:

Idź już, jasny mój, idź za mną! A on szedł z wielkim trumfem śmierci w swem sercu tam, gdzie w oddali szklił się księżycem osrebrzony pasek ciemnych zatorów jeziora, szedł

cichy i wielki, tylko z nieskończenie tkliwą miłością powtarzał bezustannie:

Idę już — idę...

Stanisław Wyspiański.

Jest to człowiek, ale człowiek w najidealniejszem znaczeniu tego wyrazu.

Dźwięki harfy Eola zapowiadały go nam.

Niezwykły to człowiek... Mówi mało i nigdy dlatego, iżby mówić...

On tej fizyologicznej potrzeby zda się, nie odczuwa nigdy. Mówi to tylko co czuje; nie przepuszcza swych myśli przez alembik „czystego rozumu", a zawsze przez przekonania, przez uczucie, przez serce!

Czy to serce człowieka słabej woli? czy naiwne w swej istocie?

Nie, to serce — gołębia — bo czyste; serce Wernyhory — bo wierzące; serce „Chochoła", bo sprawiedliwe.

Duch w tej wątłej powłoce cielesnej — to duch dobry Ojczyzny naszej — zwiastun lepszej dla Niej przyszłości.

Stanisław Wyspiański dla malarza-myśliciela: to typ człowieka wyrażający się w słowach, ucieleśniona „dobra myśl" — którą najlepiej oddać można w rysunku, na sposób

grottgerowski, mniej trafnie na sposób Rodakowskiego, a już najmniej w stylu i sposobie Matejki.

Średni wzrost — wątła budowa — włos płowy, twarz prawie owalna, wyraz jej pogodny — i oczy barwy błękitnawej, pogodne, lecz wilgoć jakaś w tych oczach, jak gdyby płakały często tam, za światłem, gdy hen, gdzieś dusza poety biegnie i może się żali na niedolę naszą, a może łzą błaga Władcę niezmierzonych przestrzeni – o lepszą dolę dla Narodu na ziemi.

To Wyspiański — dla plastyki artystycznej dla myśli, dla poezyi wyrażanej, słowem jest Wyspiański pomazańcem Bożym, lutnistą wygrywającym pieśni odczute z narodem, którego jest najidealniejszą cząstką, synem dobrym. Najbliższym serca mistrzów naszej poezyi — jest Wyspiański. Od niego, — i jemu podobnych zależy kierunek, w którym nieszczęśliwy nasz naród ku lepszej ma podążyć przyszłości.

* * *

Oto trzymamy w ręku księgę pieśni o „Królu chłopków« o Kazimierzu Wielkim! Dźwięk lutni poety — powołuje wielkiego króla na świadka niedoli naszej, w chwili, gdy prochy jego ruszono na Wawelu i pochowano po raz wtóry... Król ożył i Duch jego był chwilę z nami i widział czar pochodu i widział nędzę naszą dni obecnych... Mówi:

I przychodzący coraz nowi męże
na obchodowe dzwonili nieszpory;
na ołtarzyskach święcili oręże, —

a każdy z nich był jakby duchem chory;
widać, że wielkiej chwały nie dosięże;
że często ledwo sił zyska pozory;
a kraj ich wszystkich słuchał, wszystkim
[wierzył,
— i z coraz głębszym smutkiem się przy-
[mierzył.

* * *

Strojeni w wiechy laurów poczerniałe,
we swoich proroctw zadumie owici,
wstępowali jak... posągi na skałę
a przez fałdziste szaty próchno świci;
pokazywali rany posiniałe,
że przez te rany Sławą są okryci
i że te rany właśni bracia im zadali,
że się w poświęceń łzach i krwi kąpali.

* * *

To byli wodze narodu, ich właśni,
co przewodzili nad ludem krzykami,
gędźbami nowe podsycali waśni
samozwańczymi będąc prorokami;
stawał się naród jak ugorne pole,
że chwasty kłosom przerosły głowami,
głuszące czysty siew coraz hałaśniej, —
że już zaczęto za zbóż plewić role.

* * *

Mówili wszystko, co powinien czynić
naród, — w rozstajne wskazując mu drogi;
wzajem się w słowiech jęli lżyć i winić
aż wzrośli na olbrzymie truchła-trwogi;
— Stał lud gromadą słuchając bezradną,
iż się tak między sobą szarpią bogi,

obiecując, że żyły złote w nim odgadną...
Zająkłem, — bo mu widzę duszę kradną.

* * *

Więc krwią i kością nagle ze żywymi,
stałem się kowal w żelaznej obręczy
na czole, — i dzierżyłem młot olbrzymi
żelazny, — wciąż ten łomot głuchy brzęczy
jeszcze w uszach — że będę nad nimi
wódz! — A nademną Bóg na tęczy...
Więc wsparłem młot o stół ołtarza skalny,
przy którym naród Sejm odprawiał walny.

* * *

Już zapomniałem był wszystkich rozżaleń,
tłumy mój rozkaz wypełniać gotowe; —
już tylko na mnie! bliscy i z oddaleń
patrzą; — już oczy w nich wpiłem surowe
i badam: że są bliscy tych rozpaleń,
od których razy są błyskawicowe, — ...
że się rozpaczy gad na ołtarz wśliznął...
— rzuciłem w mówcę młot, że piersią bryznął
padł, — A naród obaczył się wolny.

Kazimierz Tetmajer.

Redakcya warsz. »*Słowa*« otrzymała niedawno temu, od autora „Zawiszy Czarnego“ — następujące pismo:

„Wyczytałem w »*Słowie*« — pisze p. Tetmajer — notatkę, o moim dramacie »Zawisza Czarny« tak pochlebną, że nieczekając, aż kto inny zrobi... sam przeciw niej muszę zaprotestować... Szan. autor notatki — któremu zresztą za życzliwość najbardziej (sic) dziękuję — mówi, że „Zawisza Czarny“ śmiało dorównywa *Balladynie* i *Lilli* i że mam „olśniewającej siły i piękności geniusz“. P. Tetmajer — w dalszym ciągu — swego „protestu“ mówi; że nie jest genjuszem — jeno zwykłym „artystą“ i dodaje, że choć geniuszem nie jest „to jednak... pewien pisarz niemiecki do końca życia odmawiał gieniuszu — Goethemu“!

Te kilka słów „protestu“ autora »Zawiszy Czarnego« najlepiej go charakteryzują. „Skromny protest“ z manifestacyjnem porównaniem siebie do Goethego!

Galopada w kierunku „chwały“, przedsięwzięta na własne ryzyko, może z czasem zdolnego bądź co bądź autora „Haseł“... ośmieszyć. Szczęście u „nadobnych“ Czytelniczek zepsuło p. Kazimierza... Papkin stać się może z niego bardzo łatwo, i już... już ku temu się chyli.

Mimo tej słabości ludzkiej, przeceniania siebie,pisze p. Tetmajer b. zgrabne wiersze; nie są one bogate w myśl, ale mają piękną szatkę a czasem nawet przebija się w nich tu i owdzie srebrna nitka uczucia... („Hasła“).

Zgrabną formę lubią panie — panom więcej chodzi o treść i dlatego — Tetmajer jest ulubieńcem t. zw. „płci pięknej“ *nota bene* jako autor.

Oto próbka jego... polyhymnii...

Pod księżyca złotawym, zimnym seledynem,
W poblasku ciemnoszkliste morze bezwybrzeżne,
Mgieł lotnych pląsające stada złotopierzne,
I tygrysie gwiazd oczy na pustkowiu sinem.

Z krągłą puszystą czarą, z długim liści klinem,
Z głębin się wydobyły na fale bezmierzne,
Olbrzymie jakieś kwiaty i żółtawośnieżne
Lśnią w księżycu swych liści zimnym pergaminem.

Blade, milczące nimfy głowę długoruną
Na liściach kwiatów kładą i w niebiosach oczy
Utkwiwszy, nieruchome leżą na wód fali. —

A kędyś błyszczą chłodnym, twardym blaskiem
[stali
Oczy morskich potworów wśród morskiej roz-
[toczy,
I jak gwiazdy po ciemnej topieli się suną.

„Zwróć oblicze tam!"...

Fragment.

— W imię Boga — do dzieła! wołali wodzowie narodu płużącego w niewoli...

Patrz Kościuszko na nas z nieba,
I błogosław sprawie naszej...

. . . .

Hej! płynie pieśń boża nietracącego nadzieję narodu!

Hej, płynie... niebios bram sięga — czy je otworzy?...

Bóg rzekł: wiara umacnia i daje zwycięztwo:

— Za głosem Boga — naprzód!

I poszli ci, o których mówią, że sprawa ich świętą jest.

A za nimi dobre duchy szlachetnych plemion idą w imię miłości bliźniego o prawa ludzkie walczyć pospołu.

. . . .

— „W imię najświętszych praw wolności naszej, z jasnemi czoły stańmy przeciw przemocy! Jeden sprawiedliwy zwycięży stu podłych!“ — grzmi głos wodzów narodu.

I zawrzało nad mogiłą Polski...

Hordy azyatów i teutonów zatknęły krwawy sztandar na trupach szermierzy wolności...

I cicho nad rozkopaną mogiłą Polski...

Jeno słychać przez szczeliny rozkopu ciężki oddech Matki Męczennicy...

Na mogile krocie pomordowanych w śmiertelnym toną uścisku...

Wszyscy równi w obliczu Ojczyzny.

* * *

Gdzie dąży ta lutnistów drożyna?...

Patrz na ich natchnione oblicza.

Patrz ile w nich cierpień, ile wiary, ile miłości...

Nad czołem każdego świeci gwiazda geniuszu.

Śpiew ich porusza głazy, budzi zmarłych...

Patrz! Oto wstają z grobu szermierze wolności...

Widzisz Rejtana, Kościuszkę, Dąbrowskiego?...

Widzisz siostry pędzone w Sybir i braci zakutych w kajdany?...

Ja wszystkich widzę i czuję w tej chwili ból serdeczny...

Czuję ból, mimo, że noszę w piersiach wiary płomień nieśmiertelny!

Wierzę w zbawienie Ojczyzny mojej!

Wierzę w zwycięztwo prawdy bożej nad fałszem ludzkim.

Podaj mi dłoń, siostro moja najmilsza...

Zwróć oblicze tam!...

Czy widzisz zorzę, zwiastującą wschód słońca?...

Jej różowa barwa ileż budzi w nas słodkiej nadziei?...

Nad mogiłą Matki czy widzisz wzlatującego orła?

Biały ten ptak jakże miłym jest sercu naszemu...

Ileż w nim majestatu, ile potęgi!

Wzbije się orzeł nasz wysoko, zanim zajaśnieje słońce wolności nad nieszczęśliwą Ojczyzną naszą..

On w chwili onej będzie już na wyżynach...

* * *

Siostro! Coraz jaśniej na nieszczęśliwej ziemi naszej...

Patrz! i orzeł nasz biały coraz wyżej szybuje.

Cyt!...

Czy słyszysz najmilsza głos z niebios ku nam płynący...

... „Polsko mówię tobie wstań!“

. . . .

J. Ry...

Spis Doktorów wszech nauk lekarskich

Zamieszkałych w Krakowie, z podaniem mieszkania, godzin ordynacyjnych, numerów telefonów i specyalności, w których praktykują.

Bobkiewicz Henryk, lekarz fabr. cygar, Mały Rynek, 3 (3—4).
Boczar Stan., Szpital św. Łazarza, (8—12, 3—6).
Borzęcki Eugeniusz, spec. chorób skórnych i wenerycznych, Floryańska 37, (2—4).
Bossowski Aleks., Operator, Floryańska 35 (róg ul. św. Marka) (3—4), przedpołudniem w Szpitalu Bonifratrów, Tel. Nr. 292.
Brand Leon, Szpital św. Łazarza, Tel. Nr. 33.
Braun Stan., spec chorób kobiecych, Dietla 95, (3—5). Tel. Nr 221.
Browicz Tadeusz, spec. chorób uszów i nosa Krupnicza 5, (3—4), Tel. Nr 197.
Bujwid Edo, Kolejowa 3, Tel. Nr 301.
Buzdygan Mikołaj, spec. chorób wewnętrznych, Bracka 8, (3—4).
Cholewicz Franciszek, lekarz m. Kasy chorych, św. Jana 4, (3—4).
Cybulski Napoleon, dentysta, Szczepańska 11.
Doboszyński Ludwik, Karmelicka 35.
Domański Stanisław, spec. chorób nerwowych, Szczepańska 9, (3—4), Tel. Nr 108.
Drożdż Bolesław, św. Jana 11, (2—4).
Dandaczek Franciszek, dentysta, Studencka 7.
Filimowski Antoni, lekarz sądowy, Grodzka 33, (2—4), Tel. Nr 93.

Górski Ksawery, Floryańska 4, (3—4), (w lecie w Szczawnicy.
Gwiazdomorski Jan, Łobzowska 32, (dom zdrowia), Tel. Nr 67.
Jakubowski Maciej Leon, Podwale 10, (3—4), tylko w dnie powszednie.
Jankowski Stanisław, Szlak 32, (3—5).
Jaworski Walery, spec. chorób żołądka, Kopernika 2, (róg ul. Kolejowej), (3—4).
Jordan Henryk, specyalista chorób kobiecych Wiślna 5, (3—4), Tel. Nr 210,
Kader Bronisław, operator, Basztowa 4.
Kaufmann Michał, (w lecie w Maryenbadzie), Floryańska 47.
Kopf Leon, Pijarska 9, (3—4), (w lecie w Krynicy).
Korczyński Edward, spec. chorób wewnętrznych, Łobzowska 12, (3—4) Tel. Nr 310.
Koy Stanisław, lekarz miejski, Floryańska 3, (8—9 i 3—4) Tel. Nr 218.
Krokiewicz Antoni, spec. chorób wewnętrznych Podwale 1, (3—4).
Krongold Wilhelm, Dietla 49, (3—4).
Krzyształowicz Franciszek, specyalista chorób skórnych i wener., Plac Matejki 3, (3—4).
Kwaśnicki August, spec. chorób dzieci, Basztowa 4, (3—4) Tel. Nr 252.
Langie Adam, okulista, ul. Sławkowska L. 31, (10—12 i 3—5).
Lustgarten Ludwik, Grodzka 60, (3—4) Tel. Nr 270.
Łepkowski Wincenty, doc. dentystyki Uniw. Jagiell. ul. Straszewskiego L. 26, (9—12 i 2—4, w niedziele i święta 9—11), Tel. Nr 239.

Matzke Henryk, (dentysta), Szewska 19.
Mayzel Tadeusz, spec. chorób skórnych i wener. Floryańska 55, (10—11 i 2—5).
Murdzieński Franciszek, specyal. chorób dzieci, Szpitalna 36, (2—4), Tel Nr 102.
Münz Emil, Sławkowska 4.
Nartowski Mieczysław, spec. chorób nerwowych, Radziwiłłowska 33, (3—4) Tel. Nr 359.
Pareński Stanisław, spec. chorób wewnętrznych, Wielopole 4, (3—4) Tel. Nr 208.
Pieniążek Przemysłab, spec. chorób gardła i nosa, Bracka 10, (3—5) Tel. Nr 192.
Piepes Wilhelm, dentysta, Rynek 13.
Ponikło Stanisław, Bracka 5, (3—4), Dyrektor szpitala św. Łazarza, Tel. Nr 192.
Rosner Aleksander, spec. chorób kobiecych, prof. szkoły położnych, św. Jana 3, (3—4), Tel. Nr 82.
Schneider Ludwik, specyalista chorób wewn., Floryańska 34, (3—4), Tel. 287.
Schoengut Stefan, spec. chorób uszów i dardła, Wiślna 10, (11—12, 3—4).
Schwarz Albin, Floryańska 7, (3—5).
Śliwiński Michał, Mikołajska 4, (3—4) (w lecie w Rymanowie).
Sokołowski Henryk, Szewska 12 (rano od 10—11 i 2—5) dla hobiet (1 1/2—2).
Surzycki Józef, spec. chorób wewnętrznych, Franciszkańska 1, (3—4), Tel. Nr 156.
Szymkiewicz Kazimierz, (dentysta), Rynek 26.
Trzebicky Rudolf, operator, ul. Podwale L. 12, (3—4), Tel. Nr 81.
Zamietowski Józef, Batorego 1.
Żuławski Karol, specyal. chorób umysłowych, Długa 82, (2—4), Tel. Nr 159.

Żydłowicz Władysław, spec. chorób skórnych. i wenerycznych, Floryańska 22, (2—4).

Adwokaci.

Dr Bader Leopold, Senacka 9.
„ Caro Leopold, ul. św, Marka 25. (róg Szpit).
„ Chmurski Serafin, Poselska 20.
„ Czesznak Feliks, plac W.W. Świętych 9.
„ Dobija Antoni, ul. Franciszkańska 4.
„ Doboszyński Adam, Rynek gł. 39.
„ Federowicz Tadeusz, ul. św. Jana 4.
„ Garfein Salomon, ul. Grodzka 71.
„ Gertler Julian, Rynek gł. 7.
„ Gleitzmann Józef, ul. Grodzka 39.
„ Horowitz Leon, ul. Grodzka 32.
„ Jakubowski Jan, ul. św. Jana. 18.
„ Kaden Gustaw, ul. Pijarska 5.
„ Kirchmayer K., ul. Pijarska 1.
„ Koy Michał, ul. św. Jana 1.
„ Kwieciński T. ul. Grodzka 44.
„ Langrod, Rynek gł. 9.
„ Landau S. R. ul. Grodzka 69.
„ Lisowski Władysław, ul. Wiślna 8.
„ Münz Michał, ul. Grodzka 2.
„ Oberlaender S. ul. Grodzka 6.
„ Propper I. Alb., pl. Domnikański 3.
„ Przeworski J., ul. św. Jana 12.
„ Rosenblat J. ul. Basztowa 19.
„ Rothwein L., ul. Stolarska 15.
„ Seinfeld H. pl. Dominikański 1.
„ Staniszewski W. ul. Szewska 25.
„ Szaflarski Jan, Mały Rynek 1.
„ Szalay Ludwik, ul. św. Jana 3.
„ Tilles Adolf, ul. Grodzka 9.

Pociągi na kolejach żelaznych w Krakowie.

(Od dnia 1 maja 1901 r.).

Zegar środkowo-europejski.

Odchodzą z Krakowa	POCIĄGI KOLEI			Przychodzą do Krakowa

Północnej Cesarza Ferdynanda

w kierunku do Wiednia lub od Wiednia:

*7·25 rano	Pospieszny	3	klasy	*8·18 wiecz.
10·— wiecz.	„	3	„	†6·16 rano
2·31 popoł.	„	2	„	2·43 popoł.
†*5·32 rano	Osobowy	3	„	*10·10 wiecz.
†*9·20 przed południem	„	3	„	7·38 rano (z Oświęcima)
†*3·10 pop.	„	3	„	†*12·01 w n.

(od 1 maja do 30 września, tylko do Piotrkowa, w odwrotnym kierunku z Warszawy do Krakowa).

†6·40 wiecz.	Osobowy	3	klasy	†*5·8 popoł.

* także w kierunku do Prus lub z Prus,
† także w kierunku do Warszawy lub z Warszawy.

Kolei Państwowej

w kierunku do Lwowa lub od Lwowa:

6·40 rano	Pospieszny	3	klasy	9·38 wiecz.
2·49 popoł.	„	2	„	2·24 popoł.
8·38 wiecz.	„	3	„	6·50 rano
8·10 rano	Osobowy	3	„	8·45 rano
11·— prz. p.	„	3	„	1·30 popoł.
9·— wiecz.	„	3	„	— —
10·50 wiecz.	„	3	„	4·40 rano
8·10 rano	„	3	„	6 25 wiecz.

Odchodzą z Krakowa	POCIĄGI KOLEI	Przychodzą do Krakowa
W kierunku do Tarnowa lub od Tarnowa:		
6·15 wiecz.	Osobowy 3 klasy	8·45 rano
w kierunku do Wieliczki lub od Wieliczki:		
8·30 rano	Osobowy 3 klasy	8·45 rano
1·30 pop.	„ 3 „	11·40 prz. p.
9·40 wiecz.	„ 3 „	6·50 wiecz.

Kolei państwowej

w kierunku do lub od Żywca, Nowego Sącza, Zagórza przez Bonarkę koleją Północną:

— —	Osobowy 3 klasy	6·45 rano
8·30 prz. p.	„ 3 „	10·40 prz. p.
3·— popoł.	„ 3 „	4·55 popoł.
7·30 wiecz.	„ 3 „	9·20 wiecz.

w kierunku do Chabówki - Zakopanego przez Bonarkę koleją Północną:

8·30 prz. p.	Osobowy 3 klasy	4·55 popoł.

przez Podgórze-Płaszów:
(od 1 maja do 30 września):

3·45 pop.	Osobowy 3 klasy	6·45 rano

(od 15 czerwca do 15 września w dnie powszednie poprzedzające każdą niedzielę i święto — powrót w każdy poniedziałek lub po święcie)

w kierunku do lub od Kocmyrzowa:

8·40 rano	Osobowy 3 klasy	7·45 rano
1·50 pop.	„ 3 „	1·10 pop.
8 — wiecz.	„ 3 „	7·10 wiecz.

Cennik jazdy dla dorożek.

I. W obrębie miasta Krakowa, Podgórza, i Półwsia Zwierzynieckiego, aż do klasztoru tamtejszego i na cmentarz płaci się

dorożce jednokonnej:

1) za użycie dorożki przez każdą ćwierć godziny pierwszej godziny . . . —·40 h.
2) za użycie dorożki przez każde następujące pół godziny . . . . . —·60 „
3) za jazdę z dworca kolei żelaznej i z przystanku na Zwierzyńcu, czy to w dzień, czy to w nocy, bez względu na ilość osób . . . . . —·80 „

dorożce dwukonnej:

1) za ćwierć godziny jazdy lub czekania . . . . —·60 „
2) za użycie dorożki przez pół godziny . . . . 1·— „
3) za użycie dorożki przez jedną godzinę . . . . 2·— „
4) za jazdę z dworca kolei żelaznej i z przystanku na Zwierzyńcu, czy to w dzień, czy to w nocy, bez względu na ilość osób jadących, z pakunkami lub bez tychże . . 1·40 „

a) od 10 godziny wieczorem do 6 zrana powyższe taksy należy opłacać o połowę wyżej.
b) W razie krótszego użycia, należy się zapłata za całe ćwierć godziny.

c) Za czas czekania opłaca się tak samo jak za czas jazdy.
d) Przy oświetleniu latarń powozowych, dopłaca się nad ustanowioną cenę za jazdę od kwadransa do jednej godziny po . . . . —·10 h.

Ceny miejsc w Teatrze Miejskim.

Ceny zwyczajne:

Loża parterowa . . . . Kor.	14·—
Loża I-go piętra	14·—
Loża II-go piętra	10·—
Krzesło w loży zbiorowej II-go piętra .	3·—
Fotel w pięciu pierwszych rzędach . .	4·—
Krzesło 1-rzędne w następn. 4 rzędach	3·—
Krzesło 2-rzędne w 5 ostatnich rzędach	2·—
Krzesło na parterze	1·20
Krzesło na balkonie I-go piętra w pierwszym rzędzie	4·—
— w następnych rzędach	3·—
Krzesło na balkonie II-go piętra w pierwszym rzędzie	3·—
— w następnych czterach rzędach . .	2·—
Galerya w pierwszym rzędzie	1·—
— w następnych rzędach na wprost sceny grupa *C* i *D*	—·80
Galerya w boczn. rzęd. grupa *B* i *E* .	—·60
Galerya, do sceny przyleg. grupa *A* i *F*	—·40

Ceny zniżone:

Loża parterowa . . . . Kor.	9·—
Loża I-go piętra	9·—
Loża II-go piętra	6·—
Krzesło w loży zbiorowej II-go piętra .	2·—
Fotel w pięciu pierwszych rzędach . .	2·60
Krzesło 1-rzędne w następ. 4 rzędach .	2·—
Krzesło 2-rzędne w 5 ostatnich rzędach	1·30
Krzesło na parterze	—·80
Krzesło na balkonie I-go piętra w pierwszym rzędzie	3·—
— w następnych rzędach	2·—
Krzesło na balkonie II-go piętra w pierwszym rzędzie	2·—
— w następnych czterech rzędach . .	1·30
Galerya w pierwszym rzędzie	—·60
— w następnych rzędach na wprost sceny grupa *C* i *D*	—·50
Galerya w boczn. rzęd. grupa *B* i *E* .	—·40
Galerya do sceny przyleg. grupa *A* i *F*	—·20

Kalendarz myśliwski i rybacki

dla Galicyi wraz z W. Księstwem Krakowskiem

(Pole białe oznacza czas polowania, pole ciemne czas ochrony).

Rodzaj zwierzyny:	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Jelenie	■	■	■	■	■	■	■				■	■
Kozły (rogacze)			■	■	▌							
Lanie, kozły, cielęta i szpiczaki, kury, głuszcze i cietrzewie	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zające		■	■	■	■	■	■	■	■			
Jarząbki		■	■	■	■	■	■	■				
Cietrzewie i głuszce					▐	■	■	■				
Kuropatwy	■	■	■	■	■	■	■	▌				■
Bażanty	■	■	■	■	■	■	■	▌				
Przepiórki i dzik. gołęb.	■	■	■	■	■	■					■	■
Dropie i pardwy				▐	■	■	■					
Ptactwo błotne w ogól.				▐	■	■	■					
Ptactwo wodne w ogól.				▐	■	▌						
Gatunek ryb:												
Boleń			▐	■								
Lipień, głowacica			▐	■	▌							
Swinka				■	▌							
Wyrozub				■	■							
Czop				■	■							
Sandacz				■	■							
Brzana, cyrta					▐	■						
Łosoś										■	■	■
Pstrąg									▐	■	■	▌
Jaź					▐	■						
Rak (samica)	■	■	■	■	■	■	■			■	■	■
Rak (samiec)	■	■	■							■	■	■

TARYFA OPŁATY LISTÓW.

Za listy w miejscu doręczane do 20 gr. 6 hal.
W Austryi i do Niemiec . . do 20 gr. 10 hal.
Do Serbii . . . . do 15 gr. 15 hal.
Do wszystkich innych państw europejskich . . . . . . do 15 gr. 25 hal.
Karty korespondencyjne w Austryi i do Niemiec . . . . 5 hal.
Do Serbii . . . . 10 hal.
Do wszystkich innych państw europejsk. 10 hal.
Należytość za rekomendowanie oprócz zwykłej opłaty do wszystkich państw . . . . 25 hal.

TARYFA OPŁATY TELEGRAMÓW

do krajów europejskich.

Do Austryi, Węgier, Bośni, Hercegowiny i do Niemiec (najmniej 30 ct.) za każde słowo 3 ct.
Do Rosyi europejskiej taksa 30 ct. i za każde słowo 12 centów.
Do Rumunii taksa 30 ct. i za każde słowo 4 ct.
Do Serbii i Szwajcaryi taksa 30 ct. i za każde słowo 4 centy.
Do Włoch taksa 30 ct. i za każde słowo 8 ct.
Do Francyi „ 30 „ „ „ „ 8 ct.
Do Anglii „ 30 „ „ „ „ 13 ct.
Do Belgii „ 30 „ „ „ „ 11 ct.
Do Bułgaryi „ 30 „ „ „ „ 8 ct.

Jeżeli telegram oddany zostaje w biurze telegraficznem kolejowem w miejscu, gdzie jest c. k. urząd telegraficzny, każde słowo kosztuje o 1 centa więcej.

→ ODA. ←

Człowieku!
Ty co się w dziewiętnastym urodziłeś wieku,
Który pare jak osła zaprzęgasz do woza
I dynamitem strzelasz, aż przejmuje zgroza,
Ty co potrafisz wagę obliczyć planety...
Drżysz jednak pod pantoflem wszechwładnej
[kobiety...

. . . .

Kobieto?
Dla ciebie świat wymyślił handel okowitą,
Dla ciebie rolnik pługiem czarną ziemię grzebie,
Przemysł jedwabne szaty tka w krosnach dla
[ciebie,
A ty jak zefir lekka i jak trzcina słaba...
Wodzisz jednakże za nos największego draba!!!
O! ty słaba!!!

U lekarza.

Pacyent. Chciałbym się poradzić pana doktora... od jakiegoś czasu czuję ogromne swędzenie w nogach.

Lekarz. Czy pan przypadkiem nie jesteś u jakiego bankiera kasyerem?...



Podsłuchane.

— Wiesz co? Śnił mi się tej nocy brat nieboszczyk, chodził po pokoju i... kichnął.

— O to dobry sen! Ile razy... kichnął?

— Raz tylko.

— Trzeba stawiać na loterji — *extracto.*

Z księgi galicyjskiej mądrości politycznej.

Myśl o karyerze, to tyle, co rozum polityczny.

Człowiek posiadający raz order rządowy, nie potrzebuje żadnego programu politycznego.

Źle jest zaliczać się do jakiegokolwiek stronnictwa politycznego, bo na cóż się krępować wobec możliwej zmiany sytuacyi.

Narzekanie na obecne stosunki, świadczy o złem wychowaniu, albowiem narzekać to znaczy wstrząsać *filarami naszymi*.

Jeżeli mówisz w sferach rządzących, to mów z pokorą, pamiętaj bowiem, że może ci być protekcya potrzebną.

Unikaj ludzi szerszych poglądów, aby się nie zdawało, że ci niedogodnie w ciasnych ramach.

Gdy mowa o nędzy kraju, westchnij po cichu i miej nadzieję w ankiecie.

Matka opowiada dzieciom bajkę.

...I dobra wróżka darowała każdemu z dzieci po pudełeczku, mówiąc: Pamiętajcie, moje dziatki, nie otwierajcie tych pudełek, aż dopiero przy waszej mamie, gdy powrócicie do domu. Maniusia uradowana, pobiegła prędko do domu i oddała matce pudełko, a gdy je matka otworzyła, ukazał się ich oczom śliczny złoty pierścionek. Ale Adaś nie mógł pokonać swej ciekawości i, zanim wrócił do domu, otworzył swoje pudełko, i wylazł zeń brzydki, szkaradny robak — który tak ukąsił biednego chłopczyka, że ten zaraz umarł. Widzicie moje dzieci, jak to źle być ciekawym i nieposłusznym.

5-cio-letni Adaś: Eh, zawracanie głowy! przecież robak był już wprzód włożony do pudełka!

Dawniej a dzisiaj.

Słowacki pisał przed laty
Jako o swojej dewizie,
Że jeśli gryzie kiedy,
To sercem gryzie.

Na djabła z serca gryzieniem
Dziś nikt nie walczy z sercami!
My czujem jak nas wciąż gryzą,
Ale — zębami. —

Ochotnik...

Uśmiech twój wciąż serca rani,
Wzrok twój serca wciąż popieli,
Więc posiadasz, piękna pani,
Całą armię wielbicieli!

Ja też wielbię twoją postać
Równą zorzom podobłocznym,
I w twem wojsku chciałbym zostać
Ochotnikiem... jednorocznym!



„Zawracanie głowy".

— Proszę taty, co to jest zawracanie głowy, pyta siedmioletnia dziewczynka.

— Zaraz ci wytłumaczę — powiedział uśmiechnąwszy się ojciec. — Jeżeli naprzykład mama mówi, że mnie kocha, a zapomni przyszyć guzików do koszul — to to jest zawracanie głowy.

W oczach tak zw. panien »do zamążpójścia« mężczyzna żonaty podobny jest do losu loteryjnego — po ciągnieniu.

Ludowe.

Oj siedzi kamień w ziemi,
Oj pływa scupak w rzece,
Oj niema gorsej biedy,
Da jak rządy kobiece.

Oj jedzie chłop na koniu —
A koń kopytem kopie,
Oj jedzie chłop na koniu,
A baba zaś na chłopie!.,.

Pogania chłop se konia,
Oj leszczynowym prętem,
A babę zaś gna djabeł
I lecą nad odmętem...

Delikatne uczucie.

Kuba. A cego to wasza baba becy?

Walenty. A bo jej powiedziołem, że się tatkowi zmerło, ale to nie prawda, ino jałówka carna padła — ale niechciałem jej tak zrazu zmarkocić...

Kuba. Juści, macie racyę!...

Na „świeżem powietrzu".

Córka. Ojczulku, czy nie wiesz do kogo należą te prześliczne lasy szpilkowe?
Ojciec. Do fiskusa.
Córka. A czy on kawaler?

Wielkie żądanie.

Krawiec. Czego sobie pan dobrodziej życzy?
Gość. Czy pan ma spodnie o które-by szwedzkie zapałki można zapalić?...

Wykręcił się...

Panna. Co też pan masz *dochodu?*
Kawaler. Nogi — łaskawa pani i... dwie pary butów.

Będzie wojna.

Nie bez trudów wymyślano
Nowy karabin co rano...
Co wieczór z jakiejś tam głowy
Wylegał się system nowy —
Nie wystarczała ni trochu,
Strzelba z prochem i bez prochu.
Stworzono taką, że nie trza
Nic jej więcej jak powietrza.
Wielkie męże mówią stale:
Pokój będzie tak, bez ale!...

Być może światu przed oczy
Czas co innego wytoczy?...
Stworzą strzelbę jak rzecz zmierza
Strzelającą bez żołnierza! —
Wówczas już będziem spokojnie
Mogli myśleć i o wojnie.
Niech się bowiem własną sztuką
Strzelby ze strzelbami tłuką...



O miłości.

(Z notat pewnej znakomitej damy).

Osobliwsze uczucie ta miłość! bez szacunku się nie rodzi, a bez niego trwać może.

Kobieta, która piękność swą uważa jako swoją zaletę, dowodzi, że większej nad tę niema.

Kobiety wtedy najmocniejsze, kiedy są zbrojne swoją słabością.

Gdyby człowiek nie kochał na ziemi, jakieby mógł mieć wyobrażenie o szczęśliwości w niebie.

Co kto lubi...

Czy lubisz, droga, zdala dźwięk muzyki
Żałosny, smętny, lub drżący i dziki?
Lubisz, wśród boru te słowicze trele,
Lub głos organów we wiejskim kościele?
Czy lubisz nocą kiedy wśród marzenia
Dolecą zdala harmonijne pienia?
Lub chór orkiestry wspaniały i wielki
Czy lubisz powiedz?...
— Ja lubię... serdelki...

Sprytny bławatnik.

— Mój kochany, co to znaczy, że twoi subjekci bywają na wszystkich balach publicznych?

— To ja sam ich posyłam. Angażują panie do tańca i depczą im po trenach sukien. Właścicielka sukni zniszczonej sprawia sobie nową i... handel się ożywia.

Myśl.

Pantofle, pod którymi siaduje wiele mężów, nigdy chyba nie wyjdą z mody.

„Fortuna"

wyłączny na Austro-Węgry

SKŁAD HERBATY

Rosyjskiej karawanowej,

domu handlowego SERGIUSZA WASILEWICZA,
PERŁOWA w Moskwie

oraz

Samowary tulskie

po cenach niskich.

Kraków, Sukiennice 23.

Ceny warszawskie - - - - - -
- - - - - - - uwidocznione
na każdej paczce. - -

Wystawiono polic		426.038	4.799	24.966
Wartość ubezpieczona .	Kor.	1,183.852.471·—	33,116 196·—	81,866.120·03
			Renta . .	309.371·99
Zaliczka zebrana	„	8,204.723·26	751 033·59	2,903.464·36
Procenta i innne należytości	„	329.853·57	17.792·41	1,107.185·89
Fundusz rezerwowy . . .	„	5,847.522·90	1,989.372 05	1,331.639·56
Rezerwa zaliczki	„	3,281.893 31	—	20,612.919·32
Fundusz emerytalny . .	„	1,464.154·66	—	—
Szkody uregulowane . .	„	5,623.764·53	256.201·31	1,987.522·61
„ nieuregulowane .	„	432.821·37	—	182.605·23
Prowizye, koszta administr. i odpisy	„	1,875.375·19	82.552 75	898.721·38
Czysta pozostałość . . .	„	**483.690·20**	**215.122·83**	**138.923·54**
Z funduszu wyrównaw. .	„	415.809·29	—	—
12% zwrotu dla członków	„	783.702·93	—	—

Dywidenda { 5% od ubezpieczeń pośmiertnych . . / 2% „ „ na dożycie . . . } Kor. 63.045·80

Od czasu istnienia Towarzystwa:

Wypłacono szkód w działach elementarnych . . . Kor. **125,351.082·84**

„ tytułem zwrotów . . . . „ **26,848.610·27**

Rozsądny człowiek.

Kuzynek pani, to widocznie bardzo rozsądny człowiek, nigdy się z żadnem głupstwem nie wyrwie.

— Tak panie, on jest od urodzenia niemym.

Sęk.

Ona tam będzie i on tam będzie,
To strach! mój rywal musi być wszędzie.
Hola mosanie — ja tam być muszę!...
Zadrży przedemną twa niecna buta,
Choćbym miał zato oddać mą duszę!
Niestety, niemam!... czego? surduta!

W szkole br. Hirscha.

Nauczyciel. Co to jest pająk?

Uczeń. Pająk jest to takie zwirżątko, co ma siedem korżionków w brżiuchu.

N. Czem się żywi pająk?

U. Z muchami.

N. Gdzie przebywa pająk?

U. W dziury.

N. Cobyś ty zrobił, gdyby tobie pająk wlazł w dziurkę od nosa? — powie Wasserdicht!

U. Jabim złapał muchę i trzimałbym pod nos, tobi pająk wilazł do te muchy.

N. Niby tak... dobrze. dobrze.

AFORYZMY.

Ileż to razy kobiety posądzają kawalera o brak serca w piersi, a nie podejrzywają braku pieczeni w jego żołądku.

Gdyby nasze panie były czystej rasy murzynkami, nieomylnie obsypywały-by twarze węglem, dla przesadzenia natury.

Miłość to jest według pewnego myśliciela abstrakcyjny samowar, dlatego że z początku kipi a potem stygnie.

Nie zawsze pieniądze przynoszą szczęście. Tym, którzy ich nie mają, pieniądze nigdy szczęścia nie przyniosą.

— Słuchaj — mówi jeden anegdociarz do drugiego — opowiem ci paradną anegdotę.

— Poczekaj — powiada drugi z pośpiechem — ja ci opowiem lepszą.

Nasze dzieci.

Młodą swą mateczkę zapytuje mały Jaś z czułością:

— Czy mama jest dziewczyną?

— Nie.

— A czem mama jest?

— Kobietą.

— Czy mama była dziewczyną?

— Tak, moje dziecię.

— To gdzież się ta dziewczyna podziała?

Nauczył go grzeczności.

— Słuchaj-no ty chłopie, którędy się idzie do Wólki?

— Którędy se miarkujes...

— No! to proszę gospodarza mi wskazać tę drogę?

— A to niech se pan strzelec idzie naprzód bez grzeczność, a potem od figury na lewo.

